

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoCsp/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5716212477
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5716212477.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvety Dzugasovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v právnej veci žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, so sídlom Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava, IČO: 31 749 542, zastúpeného spoločnosťou: AENEA Legal, s.r.o., so sídlom Jozefská 3, 811 04 Bratislava, IČO: 35 951 125, proti žalovanej: Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. M. XXXXX/XD, XXX XX Z., zastúpenej spoločnosťou: AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., so sídlom Škultétyho 472/10, 036 01 Martin, IČO: 36 868 108, o zaplatenie sumy 34.933,61 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu i žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 8Csp/63/2016-466 zo dňa 27.06.2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č.k. 8Csp/63/2016-632 zo dňa 18.12.2019, takto

rozhodol:

Odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 8Csp/63/2016-466 zo dňa 27.06.2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č.k. 8Csp/63/2016-632 zo dňa 18.12.2019, konkrétne časti výroku I., v ktorej súd zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 6.890,00 Eur a časti výroku II., v ktorej súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 28.043,61 Eur; nesplatený zmluvný úrok vo výške 1.224,97 Eur; zmluvný úrok vo výške 4 % ročne: od 25.02.2016 z istiny 34.933,61 Eur do 31.08.2017, od 01.09.2017 z istiny 29.933,61 Eur do 06.09.2017, od 07.09.2017 z istiny 29.723,61 Eur do 06.10.2017, od 07.10.2017 z istiny 29.513,61 Eur do 06.11.2017, od 07.11.2017 z istiny 29.303,61 Eur do 06.12.2017, od 07.12.2017 z istiny 29.093,61 Eur do 08.01.2018, od 09.01.2018 z istiny 28.883,61 Eur do 06.02.2018, od 07.02.2018 z istiny 28.673,61 Eur do 06.03.2018, od 07.03.2018 z istiny 28.463,61 Eur do 06.04.2018, od 07.04.2018 z istiny 28.253,61 Eur do 07.05.2018 a od 08.05.2018 z istiny 28.043,61 Eur do zaplatenia; nesplatený úrok z omeškania vo výške 162,02 Eur; úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne: od 25.02.2016 z istiny 34.933,61 Eur do 31.08.2017, od 01.09.2017 z istiny 29.933,61 Eur do 06.09.2017, od 07.09.2017 z istiny 29.723,61 Eur do 06.10.2017, od 07.10.2017 z istiny 29.513,61 Eur do 06.11.2017, od 07.11.2017 z istiny 29.303,61 Eur do 06.12.2017, od 07.12.2017 z istiny 29.093,61 Eur do 08.01.2018, od 09.01.2018 z istiny 28.883,61 Eur do 06.02.2018, od 07.02.2018 z istiny 28.673,61 Eur do 06.03.2018, od 07.03.2018 z istiny 28.463,61 Eur do 06.04.2018, od 07.04.2018 z istiny 28.253,61 Eur do 07.05.2018, od 08.05.2018 z nesplatenej istiny 28.043,61 Eur do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 625,72 Eur, o d m i e t a .

Rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 8Csp/63/2016-466 zo dňa 27.06.2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č.k. 8Csp/63/2016-632 zo dňa 18.12.2019 vo výroku I. v časti o zastavení konania o príslušenstve zo sumy 6.890,00 Eur, vo výroku II. v časti o povolení splácať v ňom priznanú istinu s príslušenstvom v mesačných splátkach po 500,00 Eur splatných vždy do 20. dňa príslušného mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s uhradením jednej splátky má za následok zročnosť celého dlhu a vo výrokoch III. a IV. z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (v spojení s opravným uznesením) okresný súd zastavil konanie v časti zaplata sumy 6.890,00 Eur s príslušenstvom (výrok I.). Zároveň uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 28.043,61 Eur; nesplatený zmluvný úrok vo výške 1.224,97 Eur; zmluvný úrok vo výške 4 % ročne: od 25.02.2016 z istiny 34.933,61 Eur do 31.08.2017, od 01.09.2017 z istiny 29.933,61 Eur do 06.09.2017, od 07.09.2017 z istiny 29.723,61 Eur do 06.10.2017, od 07.10.2017 z istiny 29.513,61 Eur do 06.11.2017, od 07.11.2017 z istiny 29.303,61 Eur do 06.12.2017, od 07.12.2017 z istiny 29.093,61 Eur do 08.01.2018, od 09.01.2018 z istiny 28.883,61 Eur do 06.02.2018, od 07.02.2018 z istiny 28.673,61 Eur do 06.03.2018, od 07.03.2018 z istiny 28.463,61 Eur do 06.04.2018, od 07.04.2018 z istiny 28.253,61 Eur do 07.05.2018 a od 08.05.2018 z istiny 28.043,61 Eur do zaplata; nesplatený úrok z omeškania vo výške 162,02 Eur; úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne: od 25.02.2016 z istiny 34.933,61 Eur do 31.08.2017, od 01.09.2017 z istiny 29.933,61 Eur do 06.09.2017, od 07.09.2017 z istiny 29.723,61 Eur do 06.10.2017, od 07.10.2017 z istiny 29.513,61 Eur do 06.11.2017, od 07.11.2017 z istiny 29.303,61 Eur do 06.12.2017, od 07.12.2017 z istiny 29.093,61 Eur do 08.01.2018, od 09.01.2018 z istiny 28.883,61 Eur do 06.02.2018, od 07.02.2018 z istiny 28.673,61 Eur do 06.03.2018, od 07.03.2018 z istiny 28.463,61 Eur do 06.04.2018, od 07.04.2018 z istiny 28.253,61 Eur do 07.05.2018, od 08.05.2018 z nesplatennej istiny 28.043,61 Eur do zaplata a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 625,72 Eur, a to všetko v mesačných splátkach po 500,00 Eur splatných vždy do 20. dňa príslušného mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s uhradením jednej splátky má za následok zročnosť celého dlhu (výrok II.). Vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 60 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude súd rozhodovať samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (výrok IV.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručanou súdu 20.10.2016 domáhal vo vzťahu k žalovanej zaplata sumy 34.933,61 Eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je právnickou osobou zriadenou osobitným zákonom, ktorá je finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu nástrojov finančného inžinierstva podľa osobitného predpisu. Žalobca ako štátny účelový fond uzavrel Zmluvu o poskytnutí podpory č. 506/750/2010, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 38.350,00 Eur pri základnej úrokovej sadzbe 3,5 % ročne s lehotou splatnosti 30 rokov. V tomto období poskytovali banky porovnateľné úvery pri základnej úrokovej sadzbe v rozpätí medzi 6 % až 8 %. Z uvedených skutočností vyplýva, že činnosť, ktorú žalobca vykonáva, nie je možné kvalifikovať ako obchodnú alebo inú podnikateľskú, nakoľko nespĺňa všetky jej taxatívne vymedzené pojmové znaky. Vzhľadom na činnosť žalobcu vykonávanú na základe osobitného zákona, ktorým je predovšetkým zákon o štátnom fonde rozvoja bývania, pojmové znaky obchodnej činnosti (t.j. zámer smerujúci k dosiahnutiu zisku, výkon povolania alebo profesie, kvalifikovaný výkon činnosti naplňajúci znaky trhového správania založeného na ponuke a dopytu) u neho absentujú. Ďalej žalobca poukázal na to, že zmluvu o úvere podpísal ako dlžník aj Z. Z., nar. XX.XX.XXXX., ktorý však dňa XX.XX.XXXX zomrel. Z uvedeného dôvodu si žalobca uplatňuje nárok na zaplata sumy s príslušenstvom len proti jednému z dlžníkov - žalovanej. Pre porušenie čl. X. bod 1. zmluvy o úvere - nedodržanie lehoty výstavby - maximálne 24 mesiacov veriteľ zvýšil úrokovú sadzbu poskytnutého úveru o 0,5 % ročne pre celý zostatok úveru. V oznámení zo dňa 19.10.2012 žalobca oznámil dlžníkovi (žalovanej) zvýšenie úrokovej sadzby na 4 % ročne. Žalobca zaslal žalovanej výzvu na úhradu zo dňa 15.01.2013, v ktorej ju vyzval, aby uhradila svoj dlh na omeškaných splátkach. Výzvou na úhradu bola žalovaná vyzvaná na úhradu sumy 516,63 Eur. Napriek výzve na úhradu nedošlo zo strany žalovanej k úhrade vyššie uvedeného dlhu na omeškanie v splátkach. Žalovaná mala zlú platobnú disciplínu, mesačné splátky neuhrádzala pravidelne a v dohodnutej výške. Žalovaná neuhrádzala splátky riadne a včas v mesiacoch 6/ až 12/2015, čiastočne neuhradená splátka v roku 2014, 12/ až 11/2013, 9/2013, 6/2013, 10/ až 12/2012. Žalovaná bola k dátumu 11.01.2016 v omeškani s 11 splátkami, čím došlo k splneniu podmienky ustanovenia čl. X. bod 10.2 písm. a) a čl. XI. bod 11.2 zmluvy o úvere oprávňujúcej žalobcu odstúpiť od úverovej zmluvy, najmä v prípade omeškania dlžníka s úhradou troch a viacerých splátok a požadovať zaplata zmluvnej pokuty vo výške 25 % nesplatennej istiny. Žalobca prezentoval názor, že v predmetnom prípade nejde o čiastkové plnenie, pri ktorých sa splátky premlčujú samostatne podľa § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, ale ide o jedno plnenie, pri ktorom splatnosť nastala splatnosťou celého úveru. Vzťah založený medzi žalobcom a žalovanou je totiž obchodnoprávnym

vzťahom, a to konkrétne vzťahom zo zmluvy o úvere, ktorá je upravená ako zmluvný typ v ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Žalovaná sa dostala ku dňu 11.01.2016 do omeškania s úhradou 11 mesačných splátok spolu vo výške 1.894,31 Eur. Žalobca odstúpil od zmluvy o úvere podaním zo dňa 20.01.2016, čím sa celý dlh stal splatným. Žalovaná odstúpenie od zmluvy o úvere neprevzala v odbernej lehote a zásielka sa vrátila s dátumom 22.01.2016. Žalobca zasielal odstúpenie od zmluvy o úvere aj spoludlžníkovi Z. Z., nar. XX.XX.XXXX., ktoré sa však vrátilo s poznámkou „adresát zomrel.“ V odstúpení boli žalovaní vyzvaní, aby dlžnú sumu uhradili v lehote 30 dní od doručenia odstúpenia. Vzhľadom k odstúpeniu a k ust. čl. XI. ods. 11.2 zmluvy o úvere nárok žalobcu na vrátenie poskytnutého úveru zo zmluvy o úvere, vrátane príslušenstva pozostáva z nesplatenej istiny vo výške 34.933,61 Eur, nesplateného zmluvného úroku ku dňu 20.01.2016 (dátum odstúpenia) v zmysle ust. čl. V. zmluvy o úvere vo výške 1.224,97 Eur, nesplateného úroku z omeškania z nesplatených splátok splatných pred odstúpením vo výške 162,02 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 8.733,40 Eur. Výzva na úhradu bola žalovanej zasielaná skôr ako samotné odstúpenie, ktoré jej bolo doručené riadne, hoci nebolo ňou prevzaté v odbernej lehote. Žalovaná sa pred zaslaním samotného odstúpenia mala možnosť dozvedieť o tom, že je v omeškaní s úhradou pravidelných mesačných splátok vyplývajúcich z ust. čl. V. napriek doručenému odstúpeniu nedošlo zo strany žalovanej k úhrade celkovej dlžnej sumy. Žalobca poukázal na ust. § 506 Obchodného zákonníka, ktorý je osobitným ustanovením k všeobecným ust. Obchodného zákonníka o odstúpení od zmluvy. V zmysle § 506 Obchodného zákonníka je oprávnením veriteľa požadovať vrátenie dlžnej sumy aj s úrokmi. Požiadavka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (dlžnú sumu) vyplýva zo zmluvy o úvere. Aj povinnosť platiť úrok z nevrátenej časti úveru vyplýva zo zmluvy o úvere a trvá, resp. pokračuje aj po účinnosti odstúpenia veriteľa od zmluvy. Žalobcovi vznikol nárok na zmluvnú pokutu v zmysle čl. XI. bod 2 zmluvy o úvere nasledovne: 34.933,61 Eur x 25 : 100 = 8.733,40 Eur. Vzhľadom k odstúpeniu a ust. čl. XI. ods. 11.2 zmluvy o úvere nárok žalobcu pozostáva z nesplatenej istiny vo výške 34.933,61 Eur, nesplateného zmluvného úroku ku dňu 20.01.2016 (dátum odstúpenia od zmluvy) v zmysle ust. čl. V zmluvy o úvere vo výške 1.224,97 Eur, zmluvného úroku vo výške 4 % ročne od 23.02.2016 (dátum prevzatia odstúpenia od zmluvy + 30 dní) z nesplatenej istiny vo výške 34.933,61 Eur do zaplataenia, nesplateného úroku z omeškania z nesplatených splátok splatných pred odstúpením vo výške 162,02 Eur, úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 23.02.2016 (dátum prevzatia odstúpenia od zmluvy + 30 dní), nesplatenej istiny vo výške 34.933,61 Eur do zaplataenia a zmluvnej pokuty vo výške 8.733,40 Eur. Žalobca a mal tiež za to, že ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na posudzovaný prípad nevzťahujú. V danej súvislosti poukázal na to, že podľa § 1 ods. 3 písm. p/ citovaného zákona, z ktorého vyplýva, že spotrebiteľským úverom nie je úver poskytovaný na účely podľa osobitných predpisov pre obmedzený okruh osôb vo verejnom záujme a za úrokové sadzby nižšie ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu alebo bezúročný úver alebo za iných podmienok, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu a za úrokové sadzby, ktoré nie sú vyššie ako úrokové sadzby prevládajúce na finančnom trhu. Ako príklad osobitného predpisu, na ktoré sa citované ustanovenie zákona vzťahuje je uvedený aj zákon č. 607/2003 Z. z. o štátnom fonde rozvoja a bývania v znení neskorších predpisov. Tento zákon bol zrušený a nahradený zákonom č. 150/2013 Z. z. o štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ŠFRB“). Zákonodarca týmto negatívnym vymedzením subsumoval zákon o ŠFRB do skupiny osobitných predpisov, na základe ktorých poskytované úvery nespádajú do kategórie spotrebiteľských úverov, a preto úver poskytovaný žalobcom nie je spotrebiteľským úverom. V ďalšom žalobca poukázal na ust. § 52 Občianskeho zákonníka, ako aj na § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka. Mal za to, že v zmysle § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka podnikaním sa rozumie ústavná činnosť vykonáva samostatným podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. To znamená, že podnikaním je podľa Obchodného zákonníka len taká činnosť, ktorú vykonáva podnikateľ a zároveň kumulatívne spĺňa všetky znaky, ktoré zákon požaduje, teda tie, ktoré sú taxatívne vymedzené, vymenované v odseku 1: samostatnosť, sústavnosť, uskutočňovanie vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. V § 2 ods. 1 zákona o ŠFRB je ustanovené, že správcom ŠFRB je Ministerstvo dopravy výstavby a regionálneho rozvoja SR. To znamená, že ŠFRB nekoná samostatne, nakoľko je spravovaný Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR s tým, že podrobnosti o organizácii a činnosti fondu upravuje štatút fondu, ktorý schvaľuje minister. Čiže ŠFRB je účelovým fondom, ktorý bol zriadený na plnenie osobitných úloh štátu, t.j. financovanie priorit štátnej bytovej politiky schválených vládou SR pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Účelom činnosti ŠFRB nie je dosahovanie zisku. V ďalšom žalobca poukázal na ust. § 4 ods. 1 zákon ako ŠFRB, podľa ktorého prostriedky fondu možno použiť na a) štátnu podporu

poskytovanú na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu b) výdavky súvisiace s činnosťou fondu. Podľa § 4 ods. 3 zákona o ŠFRB výdavky súvisiace s činnosťou fondu, okrem výdavkov za bankové služby a výdavkov za vykonanie finančných operácií podľa § 5 ods. 5 nesmú ročne presiahnuť 3 % z ročných príjmov fondu podľa § 3 písm. a/ až e/ a h/ na odmeňovanie zamestnancov fondu sa vzťahuje osobitný predpis. Z uvedeného teda vyplýva, že činnosť, ktorú ŠFRB vykonáva nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo podnikateľskú, nakoľko nespĺňa všetky jej taxatívne vymedzené pojmové znaky. Žalobca ako právnická osoba zriadená zákonom o ŠFRB je účelovým fondom, ktorý v zmysle legálnej definície pojmu spotrebiteľská zmluva § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka nespĺňa pojmové znaky dodávateľa. To znamená, že zmluva o poskytnutí podpory uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou nie je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V ďalšom poukázal na to, že zmluva je úverovou zmluvou uzatvorenou podľa § 497 Obchodného zákonníka. Ide o absolútny obchodný záväzkový vzťah, t.j., že na ustanovenia zmluvy o úvere sa vzťahuje právna úprava Obchodného zákonníka. V ďalšom poukázal žaloba poukázal na režim doručovania hmotnoprávných úkonov, ktorý sa spravuje ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka - pri hmotnoprávných úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomností zachytávajúcej právny úkon. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, čo znamená, že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Že sa dostane do sféry jeho dispozície je potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby, zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Odstúpenie od zmluvy zasielané žalovanej bolo uložené na pošte dňa 22.01.2016. Od uvedeného okamihu sa zásielka dostala do sféry jej dispozície. Na základe vyššie uvedeného začal tento úkon žalobcu pôsobiť voči žalovanej. Zároveň sa žalobca vyjadroval tiež k úroku z omeškania a k nákladom spojených s uplatnením pohľadávky. Poukázal na ust. § 369 Obchodného zákonníka v súlade s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 21/2013 a mal za to, že žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou celkovej dlžnej sumy v zmysle odstúpenia ku dňu 23.02.2016 (dátum prevzatia odstúpenia žalovanou po uplynutí lehoty 30 dní v zmysle odstúpenia). Základná úroková sadzba ECB k 23.02.2016 (prvý deň omeškania) je 0,05 % ročne a zvýšená o 8 percentuálnych bodov predstavuje výšku úroku z omeškania, t.j. 8,05 % ročne. Okrem vyššie uvedených nárokov, ktoré si uplatnil žalobca, tento si uplatni aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka vo výške 625,72 Eur ako náklady za odstúpenie od zmluvy o úvere 2016 - úkon v sume 512,85 Eur, režijný paušál v sume 8,58 Eur, 20 % DPH spolu v sume 104,29 Eur.

3. Súd vo veci vydal dňa 26.10.2016 platobný rozkaz č.k. 8Csp/63/2016-48, proti ktorému podala žalovaná odôvodnený odpor podaním doručeným súdu 15.11.2016 (č.l. 54). V odpore uviedla, že ide o spotrebiteľský úver, platí ochrana spotrebiteľa, odstúpenie sa spravuje Občianskeho zákonníka, nemožnosť domáhať sa zaplata zmluvnej pokuty a úrok z omeškania sa posudzuje podľa Občianskeho zákonníka. V konaní nie je sporné, že jej manžel, ktorý uzatvoril zmluvu o poskytovaní podpory vo forme úveru s veriteľom, ktorým je žalobca, pričom ona v uvedenom zmluvnom záväzku takisto vystupuje ako dlžník vzhľadom na to, že predmetná zmluva bola uzatvorená za trvania manželstva. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie podpory vo forme úveru vo výške 38.350,00 Eur s poukazom na čl. II zmluvy. Žalovaná sa nestotožnila s právnou argumentáciou žalobcu, že predmetný úver nespadá do kategórie tzv. spotrebiteľských úverov v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Mala za to, že definícia zákona negatívnym spôsobom vymedzuje, čo zákon za spotrebiteľský úver nepokladá, nie je správna. Podľa názoru žalovanej predmetný úver nespadá do kategórie uvedenej v § 1 ods. 3 písm. p/ zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko sa nejedná o úver poskytnutý pre vymedzený okruh osôb vo verejnom záujme. Naopak, aj zo zmluvných ustanovení zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru v zmysle čl. I. vyplýva, že účelom poskytnutia úveru na výstavbu bytu v rodinnom dome, a teda na súkromné účely, nie vo verejnom záujme. Verejný záujem je právnym úkonom, ktorý nie je legálne definovaný, nakoľko vyjadruje okamžitosť stavu záujmov a ich vzájomnú hierarchiu, z čoho vyplýva, že verejný záujem je časovo a miestne premenený stav, a preto sa musí posudzovať len v konkrétnej situácii, v konkrétnom mieste a v konkrétnom čase. Žalovaná ďalej poukázala na viaceré nálezy Ústavného súdu SR. Bez ohľadu na to, či sa jedná o úver spotrebiteľský alebo nie, v danom konkrétnom prípade platí zákon o ochrane spotrebiteľa, nakoľko s manželom pri podpísaní zmluvy vystupovali ako spotrebiteľia a žalobca ako dodávateľ tak, ako definuje zákon. Žalobca ako ŠFRB je v zmysle zákona č. 150/2013 Z.z. § 1 ods. 1 samostatnou právnickou osobou, pričom z § 3 sú zrejmé zdroje fondu, ktorými sú okrem iného aj splátky úverov poskytnutých z fondu, splátky úrokov z úverov poskytnutých z fondu, výnosy zo sankcií uložených fondom a iné. Teda jednoznačne sa jedná o právnickú osobu, ktorá má charakter subjektu hospodáriaceho so ziskom bez ohľadu na argumentáciu

žalobcu, ktorý uvádza, že účelom činnosti ŠFRB nie je dosahovanie zisku. Z uvedeného vyplýva, že sa jedná o činnosť obchodnú, ako aj činnosť poskytovania služieb širokej verejnosti. V danom vzťahu žalovaná vystupuje ako spotrebiteľ, a teda sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú tak, ako to upravuje ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaná nevystupuje, ani nevystupovala spolu s manželom v danom právnom vzťahu v rámci svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. V spojení s vyššie uvedeným s poukazom na čl. XIV. ods.14.3., kde sa zmluvné strany dohodli, že práva a povinnosti sa budú okrem iného riadiť aj obchodným, ako aj občianskym zákonníkom. V danom prípade sa malo postupovať v zmysle Občianskeho zákonníka, aj čo sa týka právneho úkonu odstúpenia od zmluvy. V ďalšom poukázala na ust. § 54 a § 48 Občianskeho zákonníka s tým, že odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti zmluvných strán vyplývajúce zo zrušenej zmluvy. V prípade, že bolo už podľa zrušenej zmluvy plnené, sú účastníci zmluvy takéto plnenie povinní navzájom vyporiadať. Odstúpením od zmluvy zanikajú pre svoju akcesorickú povahu aj vedľajšie záväzky, ktoré sú od existencie hlavného záväzku zmluvne závislé. Takými to vedľajšími záväzkami sú aj záväzky slúžiace k zabezpečeniu splnenia hlavného záväzku, teda aj záväzok na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa § 544 Občianskeho zákonníka. Žalovaná mala za to, že nakoľko došlo k odstúpeniu od zmluvy, žalobca nemá nárok domáhať sa zaplatenia zmluvnej pokuty, pretože dohoda o zmluvnej pokute bola spolu s hlavným záväzkom od začiatku zrušená a právo na jej zaplatenie nemá žiaden právny základ. Zároveň poukázala na viacero súdnych rozhodnutí, kde súdy konštatovali, že zmluvná podmienka zaväzujúca spotrebiteľa v prípade porušenia povinnosti platiť zmluvnú pokutu je neprijateľná a teda neplatná. V ďalšom žalovaná namietala aj výšku požadovaného úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne, nakoľko v danom zmluvnom vzťahu vystupuje ako spotrebiteľ, a preto aj výška požadovaného úroku z omeškania je neprípustná a v rozpore s ust. o ochrane spotrebiteľa. Podľa § 369 ods. 3 Obchodného zákonníka, ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva. V ďalšom uviedla, že čo sa týkalo splácania predmetného úveru uvedené bolo v rézii jej manžela a ona nemala vedomosť o tom, že sa úver nespláca riadne a včas. Uvedená argumentácia ju týmto neospravedlňuje, musí však pravdivo uviesť, že pod vplyvom udalostí z posledných mesiacov, kedy tragicky prišla o manžela musela riešiť napriek tomu všetky náležitosti tak, aby to všetko naďalej fungovalo. Žalovaná sa domnievala, že úver poskytnutý zo strany ŠFRB bol refinancovaný cez OTP banku, ktorý mal byť naďalej splácaný. Aj v rámci dedičského konania po jej nebohom manželovi nebol záväzok voči ŠFRB prejednávaný a tento vyporiadaný. K odstúpeniu od zmluvy zo strany žalobcu došlo napriek jej nevedomosti o existencii záväzku. Žalovaná vie, že uvedená argumentáciu ju nezabavuje povinnosti záväzok uhradiť, ale prinajmenšom považuje odstúpenie od zmluvy za predčasné, vrátane podania žaloby. Žiada, aby žaloba bola zamietnutá.

4. Medzi stranami sporu zostala spornou otázkou, či právny vzťah vzniknutý z predmetnej zmluvy o poskytnutí podpory je vzťahom spotrebiteľským, alebo sa jedná o právny vzťah regulovaný normami obchodného práva (tak, ako to tvrdil žalobca).

5. Podaním doručeným súdu 01.08.2017 sa žalobca vyjadroval v súvislosti s úrokom z omeškania, kde uviedol, resp. predložil konajúcemu súdu tabuľku úroku z omeškania žalovanej, z ktorej je zrejماً výška anuitnej splátky a postup, akým spôsobom bola započítaná na istinu a rovnako na úroky. Poukázal na to, že započítanie bolo vykonané podľa § 330 Obchodného zákonníka najskôr na úrok a potom na istinu, a to u záväzku najskôr splatného. Úhrady žalovanej počas celej splatnosti v zmysle úverovej zmluvy boli započítané v celkovej výške 3.416,39 Eur na splátku istiny a vo výške 5.710,74 Eur na splátku príslušných úrokov z omeškania (č. l. 158).

6. Podaním zo dňa 13.09.2017 (č.l. 193) žalobca čiastočne zobral žalobu späť, a to z dôvodu čiastočnej úhrady, a to dňa 31.08.2017 vo výške 5.000,00 Eur v časti istiny a dňa 06.09.2017 vo výške 210,00 Eur, ktorá bola započítaná v zmysle ust. Obchodného zákonníka vo výške 210,00 Eur, na zmluvnú pokutu vo výške 8.733,40 Eur (zostáva uhradiť 8.523,40 Eur), istinu vo výške 34.933,61 Eur (zostáva uhradiť 29.933,61 Eur), zmluvný úrok vo výške 4 % ročne od 23.02.2016 z nesplatennej istiny vo výške 34.933,61 Eur do 31.08.2017, zmluvný úrok vo výške 4 % ročne od 01.09.2017 z nesplatennej istiny vo výške 29.933,61 Eur do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 23.02.2016 z nesplatennej istiny vo výške 34.933,61 Eur do 31.08.2017, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 01.09.2017 z nesplatennej istiny vo výške 29.933,61 Eur do zaplatenia.

7. Podaním doručeným súdu 26.01.2018 (č.l. 320) zobral žalobca žalobu späť opätovne v čiastke 840,00 Eur z dôvodu, že boli realizované ďalšie úhrady žalovanou.

8. Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a pôvodne dlžníkmi Z. Z. a Z. Z., teda žalovanou bola dňa 01.06.2010 uzavretá zmluva o poskytnutí vo forme úveru č. zmluvy č. 506/750/2010. Na základe tejto zmluvy bola dlžníkom Z. Z. a Z. Z., poskytnutá podpora vo forme úveru vo výške 38.350,00 Eur pri základnej úrokovej sadzbe 3,5 % ročne s dobou splatnosti 30 rokov. Je zrejmé, že predmetnú zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru podpísali Z. Z. a Z. Z. ako manželia. V konaní bolo preukázané, že manžel žalovanej Z. Z. dňa XX.XX.XXXX zomrel. Z tohto dôvodu všetky záležitosti týkajúce sa predmetnej zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, vrátane nároku na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom, si žalobca uplatnil proti jednému dlžníkovi, a to proti žalovanej. Dlžníci sa zaviazali splácať celý úver so základnou úrokovou sadzbou na účet v banke pravidelnými mesačnými splátkami, ktoré zahŕňujú istinu a úrok vždy do 15. kalendárneho dňa nasledujúceho mesiaca počas celej lehoty splatnosti. Prvá až 359 splátka bola stanovená na sumu 172,21 Eur, a to všetko za predpokladu riadneho a včasného splácania poskytnutého úveru, čo bolo dojednané v čl. V. bod 5.1 a 5.2 zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru. To, že došlo k prevodu finančných prostriedkov na účet dlžníkov zo strany žalobcu ako veriteľa mal súd preukázané prehľadmi realizovaných úhrad, na čl. 17 až čl. 19 spisu. Tieto skutkové tvrdenia neboli spochybnené ani zo strany žalovanej. Rovnako žalovaná nespochybnila oznámenie žalobcu zo dňa 19.10.2012 (čl. 20 spisu), ktorý z dôvodu, že si dlžníci nesplnili povinnosť predložiť ŠFRB právoplatné kolaudačné rozhodnutie a lehota na ukončenie výstavby ich nehnuteľnosti bola stanovená do 05.08.2012, t.j. 24 mesiacov odo dňa otvorenia účtu, dlžníkom oznámil, že počnúc dňom 01.12.2012 sa ich úroková sadzba zvyšuje o 0,5 % a týmto dňom sú povinní platiť zvýšený úrok na 4 % zo zvyšku nesplatenej istiny a zvýšenú mesačnú splátku v sume 183,00 Eur. Predmetné oznámenie bolo doručované žalovanej s tým, že sa zásielka vrátila ako nevyzdvihnutá v odbernej lehote (čl. 21 spisu), a bolo zasielané aj zomrelému dlžníkovi Z. Z., ktorý si zásielku prevzal dňa 2.11.2012 (čl. 22 spisu). To znamená, že boli ako dlžníci oboznámení s tým, že došlo k zvýšeniu úrokovej sadzby na 4 % ročne.

9. Zároveň mal konajúci súd preukázané, že dňa 15.01.2013 žalobca zaslal žalovanej výzvu k úhrade dlhu označenú ako upomienka č. 1, v ktorej ju vyzval, aby uhradila svoj dlh na omeškaných splátkach, a to bola výzva na úhradu sumy 516,63 Eur (čl. 24 spisu), kde táto zásielka sa vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote (čl. 24, 25 spisu). Napriek tejto výzve nedošlo k úhrade tohto dlhu na omeškaných splátkach s tým, že žalobca súdu predložil aj históriu splácania z účtu, z ktorej mal súd preukázané, že dlžníci neuhrádzali splátky riadne a včas v mesiacoch 5/ až 12/2015, čiastočne neuhradená splátka v roku 2014, v mesiacoch 9/, 11/ až 12/2013, 6/2013, 10/ až 12/2012. Predmetná história sa nachádza na čl. 26 až čl. 34 súdneho spisu. Rovnako mal súd preukázané, že žalobca listom zo dňa 20.01.2016 odstúpil od úverovej zmluvy č. 206/750/2010 z dôvodu, že ku dňu 11.01.2016 boli dlžníci, teda aj žalovaná aj jej zomrelý manžel v omeškaní s 11 splátkami vo výške 1.894,31 Eur a z tohto dôvodu žalobca odstúpil od predmetnej zmluvy podľa § 506 Obchodného zákonníka a celý dlh sa stal splatným. Zároveň v tomto odstúpení boli dlžníci vyzvaní, aby v lehote 30 dní od obdržania tejto výzvy zaplatili úhradu celej dlžnej sumy, teda nesplatenú istinu, nesplatený úrok, nesplatený úrok z omeškania a zmluvnú pokutu (čl. 35 spisu). Predmetné odstúpenie od zmluvy bol doručované i zomrelému manželovi žalovanej, kde zásielka sa vrátila s tým, že bol žalobca oboznámený, že „adresát zomrel.“ Zároveň, ale žalobca preukázal, že predmetné odstúpenie od úverovej zmluvy bolo doručované aj žalovanej, kde zásielka sa vrátila ako nevyzdvihnutá v odbernej lehote (čl. 39-40 spisu), t.j. jej zásielka sa vrátila žalobcovi ako neprevzatá v odbernej lehote dňa 12.02.2016. Podľa čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru bolo upravené, že všetku korešpondenciu, ktorá je adresovaná dlžníkom zasiela veriteľ poštou, a to doporučenou zásielkou s doručenkou na poslednú známu adresu dlžníka. Za poslednú známu adresu sa považuje adresa dlžníka uvedená v databáze veriteľa. Ak nebol adresát zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručí sa inej dospelej osoby bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome, ak je ochotná obstať odovzdanie písomností. Ak nemožno ani takto doručiť, uloží doručovateľ písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel. Žalovaná v priebehu konania nespochybňovala predmetné odstúpenie od zmluvy a v zmysle čl. VIII. bod 8.1 okresný súd považoval odstúpenie od zmluvy účinné a doručené žalovanej dňa 25.01.2016. Pri riešení doručenia predmetného odstúpenia od zmluvy súd vychádzal z čl. VIII. predmetnej zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, z ktorého je jasne uvedené, ktorý deň sa považuje za deň doručenia. Z vrátenej zásielky vyplýva, že táto bola uložená dňa 22.01.2016, a posledný deň trojdňovej lehoty sa považuje za deň doručenia, t. j. 25.01.2016. Z uvedeného vyplýva, že strany si v rámci zmluvy dojednali počas realizácie ich zmluvného vzťahu, že ich právne relevantné prejavy vôle,

či oznámenia sa považujú za doručené spôsobom
dôjdenia podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

a za okolností odchylných od pojmu

10. Zo zápisnice o prejednaní dedičstva č.k. 17D/398/2015-104, Dnot 158/2015 zo dňa 14.12.2015 súd zistil, že záväzok žalobcu nebol v rámci konania o dedičstve Z. Z. prejednávaný (č.l. 60 spisu). Predmetnú zmluvu uzatvárali so žalobcom ako veriteľom manželia, teda zomrelý manžel, a žalovaná a v zmysle § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne. To znamená, že išlo o pasívnu solidaritu na strane dlžníkov. Veriteľ je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek z manželov, t.j. od jedného z manželov alebo obidvoch manželov spoločne, pričom povinnosťou manžela je veriteľovi celé plnenie poskytnúť. V tomto smere súd musí poukázať, že čo sa týka predmetnej zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, tak je daný solidárny charakter záväzkového vzťahu medzi veriteľmi a spoludlžníkmi a nezaniká tento charakter záväzku ani prípadným rozhodnutím súdu alebo na základe inej právnej skutočnosti. Z tohto dôvodu žalobca ako veriteľ bol oprávnený predmetnú žalobu podať voči žalovanej.

11. Vychádzajúc z ust. § 1 ods. 3 písm. p/ a § 24a zákona č. 129/2009 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (citovaných v napadnutom rozhodnutí) okresný súd konštatoval, že predmetný zákon sa nevzťahuje na úver poskytovaný ŠFRB. Z toho vyplýva, že úver, ktorý žalobca poskytol žalovanej nie je úverom spotrebiteľským, a preto sa naň nevzťahujú ani ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z.

12. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Následne okresný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z článku X. bod 10.2 zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru uzatvorenie medzi stranami sporu, v zmysle ktorej je veriteľ oprávnený odstúpiť od tejto úverovej zmluvy najmä v prípade omeškania dlžníka s úhradou troch a viacerých splátok (písm. a/ citovaného článku). Podľa čl. X bod 10.2 zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru uzatvorenej medzi stranami sporu veriteľ je oprávnený odstúpiť od tejto úverovej zmluvy najmä v nasledujúcich prípadoch: a) v prípade omeškania dlžníka s úhradou 3 a viacerých splátok. Predčasné zosplatnenie úveru upravuje špeciálne ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka o úverovej zmluve. Občiansky zákonník obdobné ustanovenie nemá. Ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka tak obsahuje osobitnú právnu úpravu vo vzťahu k všeobecnej úprave odstúpenia a je ho potrebné aplikovať aj na spotrebiteľský vzťah. Odstúpením od zmluvy sa teda zmluva uzavretá medzi stranami sporu nezrušila od začiatku a využitím tohto inštitútu veriteľovi, teda žalobcovi vznikol nárok na vrátenie nesplateného úveru spolu s úrokmi. Žalovaná tvrdila, že by bolo potrebné posúdiť odstúpenie od zmluvy podľa ust. § 48 Občianskeho zákonníka, čím by sa mala predmetná zmluva od začiatku zrušiť a mali zaniknúť všetky práva a povinnosti zmluvných strán vyplývajúce zo zrušenej zmluvy. Touto právnou argumentáciou sa súd nestotožnil a mal za to, že žalobcovi vznikol nárok odstúpením od zmluvy na vrátenie zostatku nesplateného úveru spolu s úrokmi.

13. V priebehu konania bolo preukázané, že žalovaná po začatí konania čiastočne uhradila predmetný úver a k poslednému pojednávaniu jej plnenie predstavovalo celkom sumu 6.890,00 Eur, v dôsledku čoho žalobca zbral žalobu v tejto časti späť, s čím žalovaná vyslovila súhlas. Nadväzne na to konajúci súd v súlade s ust. § 144 a § 145 ods. 1 a 2 CSP rozhodol o čiastočnom zastavení konania v uvedenom rozsahu. Súd však nemohol prihliadnuť na podanie žalovanej doručené súdu 08.06.2018 o tom, že realizovala ďalšiu splátku dňa 28.05.2018 vo výške 210,00 Eur na istinu predmetného úveru, keďže dokazovanie bolo už skončené. Poukázal pritom na ust. § 291 ods. 3 CSP.

14. Vo vzťahu k zmluvnej pokute okresný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z ust. § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ako aj z článku XI. bod 11.2 predmetnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, v zmysle ktorej sa veriteľ a dlžník dohodli, že v prípade, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek povinnosti dlžníka vyplývajúcej mu z úverovej zmluvy (okrem prípadu uvedeného v článku X. bod 10.3 písm. a/ a k následnému odstúpeniu od úverovej zmluvy zo strany veriteľa) je dlžník povinný uhradiť nesplatenú istinu úveru a zmluvnú pokutu vo výške 25 % z nesplatennej istiny. Práve vychádzajúc z tohto dojednaní si žalobca uplatnil v spore voči žalovanej aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 8.733,40 Eur, ktorú vypočítal ako 25 % z nesplatennej sumy, ktorá predstavovala v zmysle vyčíslenia v žalobe sumu 34.933,61 Eur. Žalovaná v rámci svojej obrany v spore poukázala na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a zároveň namietala, že dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve s poukazom na ust. § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, ktorá je s poukazom na ust. § 54 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Podľa jej názoru

je nanajvýš zrejmé, že stanovenie zmluvnej pokuty v prípade spotrebiteľskej zmluvy v takej výške je i v rozpore s dobrými mravmi.

15. K tomuto konajúci súd uviedol, že ust. § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka bolo zahrnuté do katalógu neprijateľných zmluvných podmienok zákonom č. 568/2007 Z. z., t.j. bolo platné a účinné i v čase uzavretia zmluvy medzi stranami sporu. Klausuly v spotrebiteľských zmluvách o neprimerane vysokých sankciách patria medzi typické podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, preto sú absolútne neplatné už podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zároveň súd prvej inštancie uviedol, že v spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy by nemal byť prísnejšie alebo výlučne zmluvnou pokutou sankcionovaný len jeden účastník zmluvy, teda spotrebiteľ. Na základe uvedených dôvodov súd vyhodnotil zmluvnú pokutu vo výške 25 % z nesplatenej istiny ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je s poukazom na ust. § 54 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Zároveň poukázal i na to, že táto pokuta je aj v rozpore s dobrými mravmi s prihliadnutím na jej výšku dojednanú v zmluve. V dôsledku uvedených skutočností súd návrh žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol. Nakoľko súd žalobcovi nepriznal nárok na zmluvnú pokutu, jednotlivé čiastkové úhrady, ktoré žalovaná realizovala v priebehu súdneho konania, (v dôsledku ktorého zoberal žalobca žalobu v týchto častiach späť), konajúci súd započítal na istinu v zmysle návrhu žalovanej, keď súčasne vychádzal aj z ust. § 566 Občianskeho zákonníka, ktoré je potrebné použiť pre započítanie s poukazom na fakt, že predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou.

16. Podľa ust. § 566 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ je povinný prijať aj čiastočné plnenie, ak to neodporuje dohode alebo povahe pohľadávky. Pri čiastočnom splnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak (§ 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Z tohto dôvodu predmetné čiastkové úhrady súd zarátal na istinu. Zostatok istiny po týchto čiastočných úhradách potom predstavoval sumu 28.043,61 Eur, a v takejto výške súd žalobcovi priznal tento nárok. Bolo preukázané tvrdeniami žalobcu, ako aj listinnými dôkazmi, a strany sporu to nerozporevali, že žalovaná v priebehu konania realizovala čiastkové plnenia a na účet žalobcu došla dňa 31.8.2017 čiastka 5.000,00 Eur, dňa 06.09.2017 suma 210,00 Eur, dňa 06.10.2017 suma 210,00 Eur, dňa 06.11.2017 suma 210,00 Eur, dňa 06.12.2017 suma 210,00 Eur, dňa 08.01.2018 suma 210,00 Eur, dňa 06.02.2018 suma 210,00 Eur, dňa 06.03.2018 suma 210,00 Eur, dňa 06.04.2018 suma 210,00 Eur, dňa 07.05.2018 suma 210,00 Eur. Uvedené bolo preukázané aj platobným príkazom (č.l. 188), v ktorom žalovaná vyslovene označila, že čiastku 5.000,00 Eur ňou uhradza istinu predmetného úveru.

17. Čo sa týka uplatnených úrokov z omeškania, tieto konajúci súd vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy posudzoval podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V konaní bolo preukázané, že žalovaná prevzala odstúpenie od zmluvy v zmysle čl. VIII. bod 8.1 predmetnej zmluvy v spojení s vrátenou doručenkou o nevyzdvihnutí zásielky (č.l. 39 spisu) dňa 25.01.2016. V nasledujúci deň, t.j. 26.01.2016 jej začala plynúť lehota 30 dní na zaplatenie predmetnej pohľadávky. To znamená, že do omeškania sa žalovaná dostala až 25.02.2016, a nie 23.02.2016, tak ako to uvádzal žalobca. Výška úrokov z omeškania, ktorú si uplatnil žalobca, podľa názoru súdu bola uplatnená správne s tým, že v zmysle § 10c/ nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak záväzkový vzťah vznikol pred 01.02.2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.01.2013 aj za dobu omeškania po 30.01.2013. Podľa § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB k 25.02.2016 (prvý deň omeškania) je 0,05 % ročne a zvýšená o 8 percentuálnych bodov predstavuje výšku úroku z omeškania, t.j. 8,05 % ročne.

18. Keďže súd započítal jednotlivé čiastkové plnenie, ktoré bolo realizované žalovanou na istinu, priznal teda istinu vo výške 28.043,61 Eur. Rovnako priznal aj nesplatený zmluvný úrok vo výške 1.224,97 Eur ku dňu 20.01.2016 v zmysle ust. čl. V. zmluvy o úvere. Ďalej súd berúc do úvahy čiastkové platby žalovanej, priznal zmluvný úrok vo výške 4 % ročne od 25.02.2016 z istiny vo výške 34.933,61 Eur do 31.08.2017, ďalej zmluvný úrok vo výške 4 % ročne od 01.09.2017 z istiny 29.933,61 Eur do 06.09.2017, od 07.09.2017 z istiny 29.723,61 Eur do 06.10.2017, od 07.10.2017 z istiny 29.513,61 Eur do 06.11.2017, od 07.11.2017 z istiny 29.303,61 Eur do 06.12.2017, od 07.12.2017 z istiny 29.093,61 Eur do 08.01.2018, od 09.01.2018 z istiny 28.883,61 Eur do 06.02.2018, od 07.02.2018 z istiny 28.673,61 Eur do 06.03.2018, od 07.03.2018 z istiny 28.463,61 Eur do 06.04.2018, od 07.04.2018 z istiny 28.253,61 Eur do 07.05.2018 a od 08.05.2018 z istiny 28.043,61 Eur do zaplatenia. Rovnako súd priznal aj nesplatený úrok z omeškania vo výške 162,02 Eur, berúc do úvahy čiastkové platby žalovanej aj úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 25.02.2016 z istiny vo výške 34.933,61 Eur do 31.08.2017, od 01.09.2017 z istiny 29.933,61 Eur do

06.09.2017, od 07.09.2017 z istiny 29.723,61 Eur do 06.10.2017, od 07.10.2017 z istiny 29.513,61 Eur do 06.11.2017, od 07.11.2017 z istiny 29.303,61 Eur do 06.12.2017, od 7.12.2017 z istiny 29.093,61 Eur do 08.01.2018, od 09.01.2018 z istiny 28.883,61 Eur do 06.02.2018, od 07.02.2018 z istiny 28.673,61 Eur do 06.03.2018, od 07.03.2018 z istiny 28.463,61 Eur do 06.04.2018, od 07.04.2018 z istiny 28.253,61 Eur do 07.05.2018, od 08.05.2018 z nesplatennej istiny 28.043,61 Eur do zaplatenia a vo zvyšku uplatnených zmluvných úrokov a úrokov z omeškania súd žalobu zamietol.

19. Žalobca v rámci svojich nárokov si uplatnil aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky v zmysle ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, a to náklady za odstúpenie od zmluvy o úvere 2016 - úkon v sume 512,85 Eur, režijný paušál v sume 8,58 Eur, 20 % DPH v sume 104,29 Eur, spolu si uplatnil náklady s uplatnením pohľadávky vo výške 625,72 Eur. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Tie v danom prípade predstavujú odmenu advokáta za úkon právnej služby, a to vyhotovenie odstúpenia od zmluvy o úvere. Uvedené žalobca preukazoval aj samotným listom - odstúpením od úverovej zmluvy, ktorú v zastúpení vypracovávala Advokátska kancelária AENEA Legal, s.r.o. zastupujúca žalobcu aj v tomto konaní. Čo sa týka predmetných nákladov spojených s uplatnením tejto pohľadávky, tieto neboli rozporované zo strany žalovanej. Z tohto dôvodu súd tieto náklady, keďže boli preukázané a boli účelne vynaložené vzhľadom na predmetný úkon odstúpenia od zmluvy, žalobcovi priznal.

20. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, keď konštatoval, že žalobca si žalobou uplatnil voči žalovanej nárok na zaplatenie (mimo nevyčísleného príslušenstva) sumy 45.679,72 Eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 100 %. Úspech žalobcu v spore predstavuje čiastku 36.946,32 Eur, do ktorého súd započítal jednak priznanú čiastku a tiež čiastočné úhrady realizované žalovanou v priebehu súdneho konania, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje po zaokrúhlení 80 %. Úspech žalovanej predstavuje časť žaloby, ktorá bola súdom zamietnutá, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 20 %. Čistý úspech žalobcu v spore teda predstavoval rozdiel 60 % (80% - 20%). Zároveň súd uviedol, že nevzhliadol žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa pre aplikáciu ust. § 257 CSP konštatujúc, že pomery žalovanej to neodôvodňujú.

21. Zároveň s poukazom na ust. § 232 ods. 3 CSP súd umožnil žalovanej splácať priznanú sumu v splátkach po 500,00 Eur mesačne pod následkom straty výhody splátok. Uviedol, že žalovaná na pojednávaní konanom dňa 07.08.2017 žiadala, aby súd jej predĺžil lehotu na plnenie a umožnil jej splácať dlh, na ktorú by ju zaviazal, v splátkach vo výške 172,00 Eur mesačne (č.l. 172 spisu). V podaní zo dňa 23.01.2018 žalovaná požiadala, aby jej súd umožnil v prípade, že prizná určitý nárok žalobcovi, tento splácať v splátkach po 210,00 Eur mesačne (č.l. 314 spisu). Tento svoj návrh žalovaná odôvodnila zlou finančnou a sociálnou situáciou. Poukázala na to, že je samoživiteľkou a vdovou, ktorá sa nachádza v neľahkej životnej situácii. V roku XXXX jej zomrel manžel, zostala sama so synom Z., ktorý je odkázaný výživou len na ňu. Okrem príjmov z podnikateľskej činnosti žalovaná poberá vdovský dôchodok vo výške 399,10 Eur a na maloletého Z. Z. ako na nezaopatrené dieťa poberá sirotsky dôchodok v sume 258,90 Eur a prídavky na dieťa vo výške 23,52 Eur mesačne, čo vyplýva z listinných dôkazov (č.l. 360, 368 spisu). Žalobkyňa ďalej poukázala na to, že jej príjem z podnikateľskej činnosti ako kaderničky je rôzny. Vždy závisí od množstva vykonaných služieb, ako aj od dopytu po kaderníckych službách. Jej príjem však mnohokrát nestačí ani na pokrytie základných životných potrieb. Z tohto dôvodu na úhradu výdavkov domácnosti používa finančné prostriedky, ktoré sú jej vyplácané ako vdovský dôchodok a na úhradu výdavkov pre maloletého Z. Z. používa finančné prostriedky, ktoré sú vyplácané aj sirotsky dôchodok pre maloletého Z. Z. V prípade potreby žalovanej príležitostne finančne vypomáhajú rodičia. Mesačné výdavky, žalovanej predstavujú: strava 250,00 až 300,00 Eur mesačne, plyn 44,00 Eur, elektrická energia 32,00 Eur mesačne, vodné a vodné 1/6 zo sumy 147,55 Eur, čo je 24,59 Eur mesačne, internet a káblová TV 9,99 Eur mesačne, rozhlas a televízia 4,64 Eur mesačne, poplatok za odpad za dve osoby 4,37 Eur mesačne, daň z nehnuteľnosti 3,30 Eur mesačne, poistenie domu 15,42 Eur. Mesačné náklady na domácnosť spolu tak predstavujú cca 388,31 Eur až 438,31 Eur. Ďalej žalovaná platí stravné maloletému synovi 30,00 Eur mesačne, družinu 15,00 Eur mesačne, záujmové krúžky 15,00 Eur mesačne, poistenie na syna 10,00 Eur mesačne. Má tiež náklady na benzín 50,00 Eur mesačne, poistenie pre ňu 13,09 Eur, splátka hypotekárneho úveru, ktorú hradí vo výške 334,88 Eur mesačne, splátka úveru od ŠFRB 210,00 Eur mesačne. Uvedené výdavky žalovaná dokladovala jednak doložením zmluvy o združenej dodávke elektriny zo dňa 17.05.2016, vrátane prílohy k tejto zmluve a rozpisu preddavkových platieb za dodávku a distribúciu elektriny (č.l. 332 až 334 spisu), ako aj Rozhodnutím správcu dane Mesta Martin č. 324831/2017 zo dňa 09.05.2017, vrátane príjmového pokladničného dokladu zo dňa 05.06.2017 (č.l. 355 až 357 spisu). Ďalej žalovaná predložila do spisu príjmový pokladničný doklad zo dňa 05.06.2017

za poplatok za odpad (č.l. 376 spisu), potvrdenie o výške mesačnej splátky úveru zo dňa 24.11.2017, ktorý spláca (č.l. 379 spisu), potvrdenie o realizácii platieb zo dňa 24.11.2017 v súvislosti s úverom, ktorý má vo vzťahu k žalobcovi (č.l. 382 spisu), poštový poukaz na účet z 13.11.2017 za internet, a to vrátane faktúry zo dňa 02.11.2017 (č.l. 385 spisu), poštový poukaz, čo sa týka životného poistenia, ktorý platí 26.04.2017 (č.l. 388 spisu), platobné predpisy SIPO č. 2 (č.l. 391- 392 spisu), oznámenie k poisťnej zmluve zo dňa 11.10.2017 (č.l. 395 spisu). Čo sa týka príjmov, žalovaná predložila do spisu aj daňové priznanie k dani z príjmu fyzickej osoby za rok 2015, 2016, príjmy zo živnosti boli 360,00 Eur, výdavky 892,91 Eur za rok 2016. Za rok 2015 boli príjmy zo živnosti 2.740,50 Eur, výdavky 1.731,18 Eur. K týmto listinným dôkazom preukazujúcim príjmy a výdavky sa vyjadroval aj žalobca v podaní zo dňa 13.09.2017 (č.l. 193 spisu), kde poukázal na to, že nepovažuje skutočnosť obsiahnutú v daňovom priznaní za rok 2016 za relevantnú, nakoľko príjmy ročné vo výške 360,00 Eur sú nedostatočné na pokrytie mesačných výdavkov bežnej rodiny, a nie to na pokrytie ročných bežných nákladov. Požiadal súd, aby vykonal podrobnejšie dokazovanie, čo sa týka príjmov žalovanej, aj čo sa týka jej sociálnej a finančnej situácie. Podľa názoru žalobcu dôkaz v podobe daňového priznania nie je takým dôkazom, ktorý by objektívne preukazoval finančnú a sociálnu situáciu žalovanej. Ďalej žalobca poukázal na to, že žalovaná je vlastníčkou rodinného domu v podiele 1 a podielu 1/4 titulom osvedčenia o dedičstve (č.l. 208-209 spisu). Ďalej, že je vlastníčkou bytu v podiele 1/1 na základne osvedčenia o dedičstve, čo preukazoval výpisom z LV č. XXXX (č.l. 210 spisu). Žalovaná je tiež vlastníčkou v podiele 1/12 parcel registra „C“, parcelné číslo 1392/21 o výmere 618 m², orná pôda, parcelné číslo 1392/22 o výmere 24 m², orná pôda (č.l. 211 spisu). Ďalej vlastníčkou v 1/1 parcely registra „C“ pod parcelným číslom 1392/20 o výmere 420 m² - orná pôda, 1392/24 o výmere 161 m² - zastavané plochy a nádvorie, a to v 1/1. Ide o pozemky, na ktorých sa nachádza rodinný dom (č.l. 212 spisu). Žalovaná je tiež vlastníčkou podielu 1/12 na parcele registra „C“ pod parcelným číslom 3527 o výmere 113 m² a parcelné číslo 3528/ o výmere 368 m² v podiele 1/12 (č.l. 213). Vzhľadom na uvedené tvrdenia žalovanej o jej nemajetnosti a zlej finančnej situácii sú len účelové a nie sú podložené žiadnym relevantným dôkazom. Čo sa týka týchto nehnuteľností, tak zástupca žalovanej na pojednávaní dňa 22.11.2017 uviedol, že predmetný trojizbový byt, kde figuruje žalovaná ako vlastníčka je majetkom rodičov jej bývalého manžela. Dôkazy k týmto tvrdeniam súdu však nedoložila. Žalobca v podaní z 20.04.2018 tiež skonštatoval, že žalovaná hradí splátku od septembra 2017, pričom v období od 18.05.2015 do 31.08.2017 neuhradila žiadnu splátku, a preto táto položka nemôže byť objektívne súčasťou jej výdavkov.

22. Čo sa týka návrhu žalovanej, aby mohla splácať teda priznaný nárok v splátkach vo výške 210,00 Eur mesačne, okresný súd uviedol, že tomuto návrhu nemohol vyhovieť s poukazom na to, že môže súd povoliť splácať dlh tak, aby bol dlh v primeranom období reálne splatený. Vzhľadom na výšku príjmov a výdavkov a vzhľadom aj na tú skutočnosť, že žalovaná je vlastníčkou viacerých nehnuteľností, vrátane trojizbového bytu, pri ktorom súdu neozrejmla, ako ho využíva, a tieto môže predať a finančné prostriedky použiť na uhrádzanie jej finančných záväzkov, ktoré jej teda zostali aj z dôvodu úmrtia jej manžela, tak je v jej schopnostiach uhrádzať priznaný dlh v mesačných splátkach po 500,00 Eur mesačne. Z uvedených dôvodov jej súd povolil splácať priznanú sumu v splátkach po 500,00 Eur mesačne, po stratou výhody splátok.

23. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a to proti jeho výrokom I., II., III. a VI., ktorý sa domáhal, aby ho odvolací súd zmenil tak, že uloží žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nesplatenú istinu vo výške 29.933,61 Eur, nesplatený úrok z omeškania vo výške 1.224,97 Eur, zmluvný úrok vo výške 4 % ročne od 23.02.2016 z nesplatenej istiny vo výške 34.933,61 Eur do 31.08.2017, zmluvný úrok vo výške 4 % ročne od 01.09.2017 z nesplatenej istiny vo výške 29.933,61 Eur do zaplatenia, nesplatený úrok z omeškania vo výške 162,02 Eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 23.02.2016 z nesplatenej istiny vo výške 34.933,61 Eur do 31.08.2017, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 01.09.2017 z nesplatenej istiny vo výške 29.933,61 Eur do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 625,72 Eur a zmluvnú pokutu vo výške 6.843,40 Eur, to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu v ňom uvedený. Súčasne žiadal, aby odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %; alternatívne odvolateľ navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. Odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a zároveň dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navyše rozhodnutie okresného súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca

uviedol, že konajúci súd zamietol jeho žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 1.890,00 Eur (29.933,61 Eur - 28.043,61 Eur) so zmluvným úrokom vo výške 4,00 % p.a. zo sumy 34.933,61 Eur od 23.02.2016 do 31.08.2017, so zmluvným úrokom vo výške 4,00 % p.a. zo sumy 29.933,61 Eur od 01.09.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 34.933,61 Eur od 23.02.2016 do 31.08.2017, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 29.933,61 Eur od 01.09.2017 do zaplatenia a zmluvnej pokuty vo výške 6.843,40 Eur. Smernicu Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej aj „Smernica“) prijala Rada európskych spoločností, keďže právne predpisy členských štátov, ktoré sa týkajú podmienok zmlúv medzi predajcom tovaru alebo dodávateľom služieb na jednej strane a ich spotrebiteľom na strane druhej, vykazujú mnoho nezrovnalostí, ktorých výsledkom je skutočnosť, že vnútroštátne trhy, na ktorých sa predáva tovar alebo služby zákazníkom, sa navzájom líšia a že môže nastať porušovanie súťaže medzi predajcami a dodávateľmi, najmä keď predávajú a dodávajú do iných členských štátov. Žalobca sa však poskytuje špecifickú finančnú podporu za zákonom stanovených podmienok, na zákonom stanovený účel a určitému vymedzenému okruhu osôb. Štátny fond rozvoja bývania teda predstavuje jeden z ekonomických nástrojov uskutočňovania sociálnej a bytovej politiky štátu. Žalobca sám poskytuje ochranu žiadateľom už tým, že podporu vo forme úveru je možné získať za zvýhodnených podmienok oproti podmienkam na súťažnom trhu. Žalobca sa žiadnym spôsobom nezúčastňuje súťaže na úverovom trhu, nakoľko v tomto smere nemá žiadneho konkurenta. Žalobca je výlučne zriadený zákonom č. 150/2013 Z.z. o štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej aj „zákon o ŠFRB“) za účelom podpory, zveľaďovania bytovej politiky voči určitým skupinám obyvateľstva, ktoré sú práve naopak znevýhodnené na komerčnom úverovom trhu. Záujmom ŠFRB nie je poskytnúť čo najviac úverov, ale v súvislosti s daným prípadom zabezpečiť fyzickej osobe bývanie, resp. kvalitnejšie bývanie, ktoré by si inak táto osoba nebola schopná dovoliť. Naviac citovaná smernica Rady 93/13/EHS sa vzťahuje na zmluvy medzi dodávateľom a spotrebiteľom, najmä keď predávajú a dodávajú do iných členských štátov. Z ust. § 7 zákona o ŠFRB však vyplýva, že žiadateľom môže byť fyzická osoba, ktorá je občanom členského štátu Európskej únie, štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o európskom hospodárskom priestore alebo Švajčiarskej konfederácie, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, dovŕšila vek 18 rokov a má príjem z podnikania, zo závislej činnosti alebo podľa osobitného predpisu. Z uvedeného vyplýva jednoznačný záver, že žalobca aplikujúc dikciu zákona, poskytuje úvery len tým žiadateľom, ktorí majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, a teda nepôsobí na vnútornom trhu Európskej únie. Žalobca nie je ani subjektom, ktorý by v rámci vnútorného trhu Európskej únie stimuloval súťažné prostredie. Štátny fond rozvoja bývania teda nemôže uplatniť voľnú úvahu v rámci poskytovania podpory vo forme úveru, ale je povinný dodržať zákonom stanovené pravidlá. Ak žiadateľ zákonom stanovené podmienky spĺňa a ŠFRB disponuje voľnými finančnými prostriedkami, podporu vo forme úveru žiadateľovi poskytne. Bankový subjekt síce pôsobí na trhu regulovanom určitými všeobecnými pravidlami a podmienkami poskytovania, resp. neposkytnutia úverových prostriedkov, avšak konečné rozhodnutie, napr. o bonite budúceho dlžníka, je na zvážení konkrétneho bankového subjektu. Žalobca ako sui generis je teda osobitným orgánom zriadeným štátom, za účelom podpory bytovej politiky špecifickým skupinám obyvateľstva. Pokiaľ citovaná smernica stanovuje, že nadobúdatelia tovaru a služieb by mali byť chránení proti zneužitiu právomoci zo strany predajcu alebo dodávateľa, najmä proti jednostranným štandardným zmluvám a neprimeranému popretiu ich základných práv v zmluvách, žalobca poukázal na znenie ust. § 12 zákona č. 124/1996 Z. z. o štátnom fonde rozvoja bývania účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere medzi stranami sporu, v ktorom sa v odseku 2 uvádzajú náležitosti, ktoré musí obsahovať každá zmluva uzatváraná žalobcom za účelom poskytnutia podpory. S prihliadnutím na výpočet podstatných náležitostí zmluvy v ňom uvedených nemožno prijať záver o tom, že zmluva o úvere je typovou zmluvou alebo formulárovou zmluvou. V § 6 zákona o ŠFRB sú stanovené minimálne náležitosti, ktoré musí každá zmluva o poskytnutí podpory uzatváraná žalobcom obsahovať. Vzhľadom na uvedený výpočet jej náležitostí, ani samotný žalobca do určitej miery nemôže ovplyvniť jej podstatný obsah. Žalobca posudzuje každú žiadosť podľa poradia, ktorý je stanovený termínom doručenia žiadosti, pričom ak žiadosť nevyhoví, bezodkladne ju vráti žiadateľovi. V prípade poskytnutia podpory žalobca zašle žiadateľovi návrh zmluvy o poskytnutí do 30 dní odo dňa prijatia rozhodnutia (schválenia podanej žiadosti). V prípade, že žiadateľ súhlasí s predloženým návrhom zmluvy vo všetkých jej ustanoveniach, potvrdí túto skutočnosť svojim podpisom na zaslaných návrhoch, prípadne aj podpisom spoludlžníka (manžel, manželka). Dodatky, výhrady alebo zmeny zo strany žiadateľa k návrhu zmluvy sa považujú za nový návrh zmluvy, ku ktorému sa musí žalobca vyjadriť. Z popísaného zákonného postupu možno ustáliť, že žiadateľ má objektívnu možnosť oboznámiť sa so zmluvou ešte pred jej uzatvorením, môže navrhovať dodatky, výhrady alebo jej zmeny. Toto oprávnenie prináleží nielen žiadateľovi, ale aj ostatným účastníkom zmluvy. V prípade, že

žiadateľ nesúhlasí s návrhom zmluvy a podá námietky, výhrady alebo návrhy zmien, takýmito podnetmi je žalobca viazaný a musí sa nimi zaoberať. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že zmluva o poskytnutí podpory nie je typovou formulárovou zmluvou. Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník, bola Smernica Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 transponovaná do § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Touto novelizáciou bol zakotvený tzv. inštitút spotrebiteľskej zmluvy. V zmysle uvedenej novely zákona spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, a zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý by mohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Vychádzajúc z tohto zákonného ustanovenia zmluva o poskytnutí podpory uzavretá medzi žalobcom a žalovanou nie je spotrebiteľskou zmluvou, keďže táto nespĺňa zákonnú definíciu spotrebiteľskej zmluvy svojou povahou (spravuje sa ustanoveniami Obchodného zákonníka) a rovnako žalobca nespĺňa definíciu dodávateľa, ktorý uzatvára so spotrebiteľom vopred pripravenú zmluvu, ale zmluvu, ktorej náležitosti zakotvuje zákon. Ďalej odvolateľ poukázal na článok 1 ods. 2 Smernice, v zmysle ktorej zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohôd, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice. V súvislosti s uvedenou argumentáciou žalobca poukázal na právnu úpravu obsiahnutú v § 261 ods. 6 písm. d/, § 261 ods. 7 a § 263 ods. 1 Obchodného zákonníka a mal za to, že ustanovenia smernice nie je možné aplikovať na daný spor, nakoľko smernica stanovuje, že zmluvné podmienky, ktoré odrážajú zákonné alebo regulačné ustanovenia, nepodliehajú ustanoveniam smernice. Obchodný zákonník určuje v súvislosti s daným zmluvným vzťahom charakter absolútneho obchodu, ktorý odráža práve zákonné ustanovenie, ktoré nemožno subsumovať pod ustanovenia smernice. Samotný zmluvný vzťah založený zmluvou o úvere je jednoznačne regulovaný zákonom o štátnom fonde rozvoja bývania, kde účelom zákonodarcu bolo stanoviť podmienky, za ktorých priamo štát bude podporovať bytovú politiku osobitných skupín obyvateľstva. Z článku 1 ods. 2 Smernice vyplýva, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Záver konajúceho súdu o nekalej zmluvnej podmienke preto neobstojí. Zmluva, na základe ktorej žalobca poskytuje úvery, je definovaná zákonom, čo tvorí zásadný rozdiel oproti dodávateľom vystupujúcim na úverovom trhu. Táto zmluva už priamo zo strany zákonodarcu odporuje pojmu nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán. Žalovaná mala možnosť sa so zmluvou vopred oboznámiť, uviesť prípadné pripomienky, čo odporuje formulárovému charakteru zmluvy. Žalobca poskytoval žalovanej úver so základnou úrokovou sadzbou vo výške 3,6 % ročne v čase uzavretia zmluvy v roku 2002. V tom čase sa úvery v komerčnej sfére poskytovali s úrokovou sadzbou v rozmedzí 7 % až 11 %. Je tak zrejmé, že žalobca uzatvára zmluvy s výrazne výhodnejšími podmienkami ako je tomu na komerčnom trhu a nie je v jeho záujme stanoviť v zmluvách o úvere podmienky, ktoré by boli na škodu druhej zmluvnej strany. Zároveň žalobca sa výhradne ohradil k aplikácii spotrebiteľského práva na prejednávany spor. V danej súvislosti poukázal na ust. § 1 ods. 3 písm. p/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v ktorom zákonodarca negatívny vymedzením subsumoval zákon o štátnom fonde rozvoja bývania do skupín osobitných predpisov, na základe ktorých poskytované úvery nespádajú do kategórie spotrebiteľský úver, z čoho vyplýva, že úver poskytovaný žalobcom nie je spotrebiteľským úverom. Uvedené tvrdenie žalobcu podporuje aj ust. § 24a zákona o spotrebiteľských úveroch výslovnou formuláciou. Navyiac ani za účinnosti zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch sa nejednalo o spotrebiteľský úver, keďže § 3 ods. 1 tohto právneho predpisu upravoval, že veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania. V závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Veriteľ tak musí poskytnúť úver v rámci svojho podnikania. Definícia podnikateľa je upravená v ust. § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka. Žalobca však nespĺňa ani jeden zo znakov uvedených v tomto zákonnom ustanovení. Tvrdenia žalovanej, že v danom prípade sa má jednať o spotrebiteľský úver, je preto účelové a v rozpore so zákonom. Podľa názoru žalobcu medzi základné atribúty posúdenia tohto zmluvného vzťahu patrí aj identifikácia zmluvných strán a ich následná analýza, t. j. či zmluvná strana spĺňa všetky pojmové znaky konkrétneho zmluvného typu. Vychádzajúc z ust. § 52 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka je nepochybné, že žalobca nie je dodávateľom, ktorý by pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Samostatnosť pri výkone podnikateľskej činnosti podnikateľom je potrebné vykladať v tom zmysle, že podnikateľ sám rozhoduje o spôsobe a formách svojej podnikateľskej činnosti, t. j. že nie je podriadený inému subjektu. V § 2 ods.

1 zákona o ŠFRB je však upravené, že správcom žalobcu je Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, z čoho je evidentné, že žalobca nekoná samostatne, keďže je spravovaný uvedeným ministerstvom, čo podčiarkuje i ust. § 20 ods. 1 zákona o ŠFRB, podľa ktorého podrobnosti o organizácii a činnosti fondu upravuje štatút fondu, ktorý schvaľuje minister. Vychádzajúc z ust. § 1 ods. 2 a 3 zákona o ŠFRB možno potom uzavrieť, že žalobca je účelovým fondom, ktorý bol zriadený na plnenie osobitných úloh štátu, t.j. financovanie priorit štátnej bytovej politiky schválený vládou SR pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. To, že činnosť žalobcu nie je obchodnou alebo inou podnikateľskou činnosťou, podporuje i znenie ust. § 4 ods. 1 zákona o ŠFRB, z ktorého vyplýva, že prostriedky fondu možno použiť len na štátnu podporu poskytovanú na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu a výdavky súvisiace s činnosťou fondu, čiže nedochádza k rozdeleniu zisku, ako je to obvykle pri obchodných spoločnostiach. Žalobca je totiž viazaný zákonom a jeho prostriedky môže použiť výlučne len na vyššie uvedené dva účely. Za pojmový znak podnikania „za účelom dosiahnutia zisku“ možno považovať len vtedy, keď hlavným účelom podnikania je dosiahnutie zisku (majetkového prospechu), t.j. vyvíjaná činnosť podnikateľa s úmyslom dosiahnutia zisku. Činnosť, ktorú žalobca vykonáva, preto nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo inú podnikateľskú, keďže táto nespĺňa všetky jej taxatívne vymedzené pojmové znaky. Žalobca ako právnická osoba zriadená zákonom o štátnom fonde rozvoja bývania je účelovým fondom, ktorý v zmysle legálnej definície pojmu spotrebiteľská zmluva v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka nespĺňa pojmové znaky dodávateľa, t.j. zmluva o úvere nie je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

25. Žalobca mal za to, že vzťah založený medzi žalobcom a žalovanou je obchodnoprávnym vzťahom, a to konkrétne vzťahom zo zmluvy o úvere, ktorá je ako zmluvný typ upravená v ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Vzhľadom k zlej platobnej disciplíne sa žalovaná dostala ku dňu 18.10.2016 do omeškania s úhradou 63 mesačných splátok. Odvolateľ poukázal na článok VIII. bod 4. zmluvy o úvere, ako aj ust. § 506 Obchodného zákonníka. V súvislosti so zasielaním odstúpenia odvolateľ dal súdu do pozornosti, že výzva na úhradu bola žalovanej zasielaná skôr ako samotné odstúpenie od zmluvy, ktoré bolo doručené riadne. To znamená, že žalovaná sa pred zaslaním samotného odstúpenia mala možnosť dozvedieť o tom, že je v omeškaní s úhradou pravidelných mesačných splátok vyplývajúcich z ustanovenia článku V. (splácanie úveru). Napriek doručeniu odstúpenia od zmluvy zo strany žalovanej nedošlo k úhrade celkovej dlžnej sumy. V zmysle § 506 Obchodného zákonníka je oprávnením veriteľa požadovať vrátenie dlžnej sumy aj s úrokmi, jedná sa o osobitné ustanovenie vo vzťahu ku všeobecným ustanoveniam Obchodného zákonníka o odstúpení od zmluvy. Požiadavka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (dlžnú sumu) vyplýva zo zmluvy o úvere. Aj povinnosť platiť úrok z nevrátenej časti úveru vyplýva zo zmluvy o úvere a trvá, resp. pokračuje aj po účinnosti odstúpenia veriteľa od zmluvy. Z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že po odstúpení od zmluvy veriteľ požaduje nielen vrátenie dlžnej sumy, ale aj úrokov ako ceny poskytnutých peňazí. Preto je opodstatnené, aby aj po odstúpení zmluvy o úvere podľa § 506 Obchodného zákonníka dlžník naďalej platil tak úroky z úveru, ako aj úroky z omeškania, ktoré sú buď zmluvne dojednané, alebo zákonné (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka). V opačnom prípade by sa veriteľ, využívajúc oprávnenie dané mu zákonom odstúpiť od zmluvy o úvere, ktoré je dôsledkom porušenia povinnosti dlžníka, dostal do horšieho postavenia ako mal pred porušením povinnosti dlžníkom. V danej súvislosti odvolateľ poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43Cob/239/2015 a tiež uznesenie NS SR sp.zn. 4Obo/143/1998.

26. Vo vzťahu k zmluvnej pokute odvolateľ uviedol, že pri jej určení je nevyhnutné, aby jej určenie bolo jednoznačné tak, aby výška zmluvnej pokuty bola dostatočne určená, resp. určiteľná. Účastníci zmluvy sa v zmluve výslovne dohodli, že ak dôjde k naplneniu bodu 8.4 zmluvy, sú dlžníci povinní uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 25 % z celej dlžnej sumy, ktorá pozostáva zo súčtu zostatku istiny a úroku, ktoré žalobca vyčíslil v odstúpení. V uvedenom ustanovení je teda zrejмый spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty jednoznačný, a to vo vzťahu k základu, z ktorého sa vypočítava aj vo vzťahu k spôsobu výpočtu. V danej súvislosti žalobca poukázal na ust. § 544 ods. 2 a § 545 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 300 a § 302 Obchodného zákonníka. Ďalej uviedol, že právna úprava vychádza z absolútnej objektívnej zodpovednosti za porušenie povinnosti, ktorá je zabezpečená zmluvnou pokutou, čo znamená, že zmluvný subjekt, ktorý poruší zmluvnú povinnosť, sa nemôže zbaviť povinnosti túto pokutu zaplatiť, iba že sa inak dohodnú aj samotné zmluvné strany. Zaplatenie zmluvnej pokuty neoslobodzuje povinnú stranu od splnenia povinnosti, ktorú porušila. Uvedenej argumentácii nasvedčuje aj uznesenie NS SR sp.zn. 2MObo/3/2009 a tiež rozsudok NS SR sp.zn. 4Obo/4/99. Žalobca mal za to, že ustanovenie o zmluvnej pokute bolo v zmluve dojednané dostatočne a zrozumiteľne v intenciách príslušných zákonných ustanovení, keď táto bola zmluvnými stranami v článku VIII. bod 8.4 dojednaná písomne,

kde bol určený zároveň aj spôsob jej určenia a bola špecifikovaná zmluvná povinnosť, pri porušení ktorej vzniká nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Rovnako je jednoznačné určenie i výšky zmluvnej pokuty, a to vo vzťahu k základu, z ktorého sa vypočítava. Žalobca preto zastáva názor, že mu vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v celom rozsahu, nakoľko boli splnené všetky podmienky, ktoré stanovila zmluva o úvere.

27. Ďalej žalobca v súvislosti s problematikou úrokov z omeškania a započítania čiastočných úhrad v obchodno-závazkových vzťahoch poukázal na spôsob započítavania jednotlivých platieb, ktoré realizovala žalovaná v zmysle úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku, konkrétne ust. § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka. S uvedeným spôsobom sa stotožnil aj Krajský súd v Žiline v uznesení sp.zn. 9Co/277/2016 zo dňa 26.01.2017. Nakoľko v predmetnom prípade sa jedná o absolútny obchod, pri ktorom je aplikácia Občianskeho zákonníka vylúčená, žalobca započítaval čiastočné úhrady žalovanej najskôr na príslušenstvo pohľadávky. Hoci okresný súd na strane 12 v odseku 3. konštatoval, že predmetnú zmluvu považoval za zmluvu, ktorá sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, následne v rozpore s hmotným právom aplikoval na zmluvný vzťah aj spotrebiteľskú ochranu žalovanej strany, a to napriek skutočnosti, že žalobca v priebehu súdneho konania preukázal, že smernicu Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993, ktorá bola implementovaná do nášho právneho poriadku v § 52 Občianskeho zákonníka, nemožno na daný vzťah aplikovať. Zároveň žalobca preukázal, že nespĺňa definíciu dodávateľa, nevytvára zisk a jeho jediným účelom je štátna podpora bytovej politiky osobitným skupinám obyvateľstva.

28. Zároveň žalobca poukázal na ust. § 12 zákona č. 124/1996 Z. z. o štátnom fonde rozvoja bývania účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere medzi stranami sporu, v ktorom sa v odseku 2 uvádzajú náležitosti, ktoré musí obsahovať každá zmluva uzatváraná žalobcom za účelom poskytnutia podpory. S prihliadnutím na výpočet podstatných náležitostí zmluvy v ňom uvedených nemožno prijať záver o tom, že zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je typovou zmluvou alebo je zmluvou formulárovou. Okrem toho zmluva o úvere bola poskytnutá za zvýhodnených podmienok, a to konkrétne podmienky v článku IV. Splácanie úveru, v ktorom sa zmluvné strany dohodli, že úver poskytnutý žalobcom bude splatený so základnou úrokovou sadzbou vo výške 3,6 %. V tom čase banky a iné finančné inštitúcie poskytovali úvery pri oveľa vyššej úrokovej sadzbe v rozmedzí od 9 % až 11 %. V danej súvislosti odvolateľ poukázal na dojednanie účastníkov zmluvy v článku IV., v ktorej sa žiadateľ zaviazal splatiť fondu celý úver so základnou úrokovou sadzbou vo výške 3,6 % na účet v banke, ktorý fond ako veriteľ oznámi písomne dlžníkovi do 45 dní odo dňa uzavretia zmluvy. Dlžník sa súčasne zaviazal, že dlh, ktorý sa skladá z úveru a úroku bude splácať pravidelnými mesačnými splátkami, a to tak, že platba bude vykonaná vždy do 15. kalendárneho dňa nasledujúceho mesiaca počas celej lehoty splatnosti úveru. Z toho vyplýva, že Zákon o štátnom fonde rozvoja bývania definuje presné náležitosti, ktoré musí obsahovať každá zmluva, na základe ktorej sa poskytuje podpora vo forme úveru v prípade nenávratného príspevku. Vzhľadom k taxatívne uvedenému výpočtu náležitostí zmluvy ani samotný žalobca do určitej miery nedokáže ovplyvniť podstatný obsah zmluvy vymedzený zákonným ustanovením s odkazom na ďalšie zákonné ustanovenia. Na základe uvedeného nemožno prijať záver o tom, že zmluva o úvere je typovou zmluvou alebo formulárovou zmluvou. Záujemca o poskytnutie podpory vo forme úveru má v zmysle „postupu pri poskytovaní štátnej podpory prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania“ možnosť vyjadriť sa k návrhu zmluvy a uplatniť prípadné výhrady alebo navrhnúť zmeny. Žalobca posudzuje každú žiadosť podľa poradia, ktorý je stanovený termínom doručenia žiadosti, pričom ak žiadosť nevyhoví, bezodkladne ju vráti žiadateľovi. V prípade poskytnutia podpory žalobca zašle žiadateľovi návrh zmluvy o poskytnutí do 30 dní odo dňa prijatia rozhodnutia (schválenie podanej žiadosti). V prípade, že žiadateľ súhlasí s predloženým návrhom zmluvy vo všetkých jej ustanoveniach, potvrdí túto skutočnosť svojim podpisom na zaslaných návrhoch, prípadne aj podpisom spoludlžníka/manžel, manželka. Dodatky, výhrady alebo zmeny zo strany žiadateľa k návrhu zmluvy sa považujú za nový návrh zmluvy, ku ktorému sa musí žalobca vyjadriť. Z takéhoto zákonného postupu možno ustáliť, že žiadateľ má objektívnu možnosť oboznámiť sa so zmluvou ešte pred jej uzatvorením, môže navrhovať jej dodatky, výhrady k nej alebo zmeny. Toto oprávnenie prináleží nielen žiadateľovi, ale aj ostatným účastníkom zmluvy. V prípade, že žiadateľ nesúhlasí s návrhom zmluvy a podá námietky, výhrady alebo návrhy zmien, takýmito podnetmi je žalobca viazaný a musí sa nimi zaoberať. Z uvedeného vyplýva jednoznačný záver, že zmluva o poskytnutí podpory nie je typovou formulárovou zmluvou.

29. Odvolateľ ďalej namietol i zmätočnosť výroku rozsudku okresného súdu, v zmysle ktorého priznal žalobcovi istinu, kapitalizovaný úrok, zmluvný úrok po odstúpení zmluvy, kapitalizovaný úrok z omeškania, avšak následne neuviedol, v akej miere priznáva žalobcovi aj úrok z omeškania.

30. Okrem toho odvolateľ namietal, že vo výroku rozsudku súd povolil žalovanej plniť peňažný nárok v mesačných splátkach vo výške 500,00 Eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku. Už

v priebehu prvoinštančného konania však žalobca poukázal na skutočnosť, že súd môže povoliť plnenie peňažného nároku vo forme splátok len v prípade, že žalovaná strana preukáže svoje finančné, majetkové a sociálne pomery, ktoré budú odôvodnene zakladať nárok na povolenie splátok. Žalovaná v priebehu súdneho konania sama predložila listinné dôkazy, ktoré preukazovali, že je vlastníčkou nehnuteľností, motorového vozidla a jej príjmy, ktoré zdokladovala v rámci súdneho konania, nepostačujú ani na bežný chod domácnosti, s čím sa napokon stotožnil aj konajúci súd na strane 18 bod 2. odôvodnenia rozsudku. Z argumentácie žalovanej sporovej strany však nevyplývajú také dôvody, ktoré by zakladali rozhodnutie súdu o povolení žalovanej splácať dlh s príslušenstvom veriteľovi (žalobcovi) v splátkach.

31. Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie i žalovaná, a to proti jeho výrokom II. a IV. a domáhala sa jeho zmeny v časti výroku II. o povolení mesačných splátok tak, že odvolací súd jej uloží splácať priznaný dlh s príslušenstvom v splátkach vo výške 210,00 Eur mesačne a zároveň vysloví, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

32. Odvolateľka uviedla, že predmetom tohto sporu je nesplatená suma vyplývajúca zo zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 506/750/210 zo dňa 14.10.2010, ktorej veriteľom je Štátny fond rozvoja bývania a ako dlžník vystupuje žalovaná a jej t.č. už nebohý manžel Z. Z.. Súd sa v tomto spore zaoberal otázkou, či sa jedná o úver spotrebiteľský, alebo nie. Žalovaná túto zmluvu uzatvárala so svojim nebohým manželom počas trvania ich manželstva. Manžel žalovanej tragicky zahynul dňa XX.XX.XXXX. V dôsledku toho sa žalovaná dostala do zložitej situácie. Fond rozvoja bývania sa stavia do pozície pomoci mladým ľuďom, ktorí takto môžu nadobudnúť finančné prostriedky na stavbu rodinného domu, no na druhej strane na pojednávaní jej právnici neboli ochotní uzatvoriť so žalovanou dohodu na normálne splátky, hoci je evidentné, že ona sama vyvinula maximálnu snahu sa s nimi dohodnúť. Žalovaná zdôraznila, že po smrti manžela zostala na splácanie všetkých dlhov sama. Nejedná sa len o dlh voči žalobcovi, ale aj voči banke. Ona sama nie je človek, ktorý by účelovo bral pôžičky a následne ich nesplácal. Súd ju však v rozsudku trestá výškou splátky, ktorú nie je schopná zaplatiť a Štátny fond rozvoja bývania si neváži to, že žalovaná sa snaží pravidelne zaplatiť dlh a taktiež realizovala jednorazovú úhradu vo výške 5.000,00 Eur. Žalovaná pracuje ako kadernička a stará sa o dieťa pochádzajúce z manželstva s jej nebohým manželom. Väčšina jej zákazníčok jej doobeda zamestnaná a chcú jej služby využívať po pracovnej dobe (od 15.00 hod. do večera). Toto je však čas, v ktorom sa musí žalovaná venovať svojmu desaťročnému synovi, ktorý prišiel o otca. Zároveň musí robiť, aby mohla splácať dlhy, ktoré má. Vzťahy žalovanej so svokrovcami a jej rodičmi nie sú dobré, a preto nemôže počítat s ich pomocou. Otázky financovania stavby domu zabezpečoval nebohý manžel žalovanej. Aktuálne musí byť žalovaná oporou pre syna Z. a zároveň riešiť všetky existenčné problémy. Možnosť predať dom nie je reálna, pretože pre žalovanú by to bolo nevýhodné, keďže dom je zaťažený záložným právom, ktoré ju pri predaji obmedzuje. Žalobkyňa nerozporovala výšku súdom priznaného dlhu vo výroku II. rozsudku, ale len tú časť výroku II., v ktorej jej súd povolil splácať dlh vo výške 500,00 Eur mesačne.

33. Splácanie úveru bolo v rézii nebohého manžela žalovanej. Žalovaná preto nemala vedomosť o tom, či sa predmetný úver spláca riadne a včas. Hoci ju to neospravedlňuje, následne sa jej nakopili problémy, keď tragicky prišla o manžela a musela riešiť množstvo iných vecí a tiež sa postarať o plynulý chod domácnosti a maloletého Z.. Žalovaná si myslela, že úver, ktorý jej poskytol Štátny fond rozvoja bývania, bol refinancovaný cez OTP banku, a.s. a tento mal byť naďalej splácaný. Záväzok voči žalobcovi nebol dokonca prejednaný ani počas dedičského konania po nebohom manželovi, a teda nebol ani vysporiadaný. Napriek nevedomosti žalovanej o existencii a trvaní tohto záväzku došlo zo strany žalobcu k odstúpeniu od zmluvy. Žalovaná si je však vedomá, že ju to nezbavuje povinnosti uhradiť záväzok. Odstúpenie žalobcu od zmluvy však považuje za predčasné. Žalovaná ďalej akcentovala, že sa jedná o spor s ochranou slabšej strany, keďže je nespochybniteľné, že sa jedná o spor zo spotrebiteľskej zmluvy medzi spotrebiteľom a dodávateľom. Zároveň sa odvolávala na bližšie neoznačené rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, v ktorom označený súd dospel k záveru, že žalobca, ktorým je Štátny fond rozvoja bývania, je právnickou osobou, ktorá má charakter subjektu hospodáriaceho zo zisku, teda je možné ho zaradiť k dodávateľom. Teda vzťah medzi žalobcom a žalovaným je spotrebiteľským vzťahom vychádzajúcim z úpravy v zmysle Občianskeho zákonníka, ktorý je tiež potrebné aplikovať na predmetný zmluvný vzťah strán sporu. Žalobkyňa ďalej namietala zmluvnú pokutu s odôvodnením, že sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na ust. § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka. Zopakovala, že spomínaná zmluva je formulárovou zmluvou. V danej súvislosti odvolateľka poukázala na nález Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 689/2014-35 zo dňa 09.11.2016, v zmysle ktorého „právne normy treba totiž vykladať tak, aby plnili svoju funkciu spočívajúcu v rozumnom a spravodlivom vyriešení

problému v tom zmysle, aby obstálo pred meradlom tzv. zdravého rozumu a spoločnosti panujúcich predstáv spravodlivosti". Účelom civilného procesu je totiž riešiť spory a prinášať spravodlivosť.

34. Rovnako neprimerane vysokou sa odvolateľke javil i súdom priznaný nárok žalobcu na náhradu trov konania v rozsahu 60 %. Podľa názoru žalovanej viaceré podania žalobcu v spore neboli účelne vynaložené. Ak súd žalobcovi prizná tento nárok, finančnú situáciu žalovanej by to zhoršilo natoľko, že by sa mohla dostať do exekučného konania. Žalovaná akcentovala, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, na ktorých má postavený rodinný dom, na ktorý je uvalená farcha záložného práva v prospech žalobcu a tiež v prospech OTP banky, a.s. Zároveň má vo výlučnom vlastníctve byt č. 29 na 8. poschodí na E. XX v Z. o 66,5 m². Nehnuteľnosti však nemôže predať za účelom vyplatenia spomínaného dlhu. Na rodinný dom je uvalená farcha a spomínaný úver je napísaný práve naň. Byt, ktorý má vo výlučnom vlastníctve, však reálne užívajú jej rodičia, a preto ho žalovaná nemôže predať. Žalovaná z predmetného trojizbového bytu nemá reálne žiaden osov a nemá s ním ani spojené výdavky. Žijú v ňom len jej rodičia, ktorí sa takto s jej nebohým manželom Z. dohodli. S poukazom na uvedené skutočnosti sa žalovanej rozhodnutie súdu zdá ako nespravodlivé, keďže neodráža skutočný stav a nezohľadňuje najmä tú skutočnosť, že žalovaná nemá finančné prostriedky na zaplatenie spomínaného dlhu a tiež, že úver poskytnutý ŠFRB je úverom spotrebiteľským, a teda má sa naň uplatniť zákon o ochrane spotrebiteľa i ustanovenia Občianskeho zákonníka.

35. Následne žalovaná predložila prostredníctvom svojej právnej zástupkyne do spisu potvrdenie o realizovaní mesačnej splátky úveru v OTP banka Slovensko, a.s. zo dňa 23.07.2018, z ktorého vyplýva, že po vyhlásení rozsudku bola zrealizovaná platba vo výške 210,00 Eur na úhradu istiny, a to dňa 27.06.2018. V ďalšom žalovaná uviedla, že zotrúva na svojom odvolaní proti rozsudku. Zdôraznila, že argumentácia žalobcu je totožná s tým, čo prezentoval i v štádiu prvoinštančného konania. Zároveň žalovaná uviedla, že pokiaľ konajúci súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že je vlastníčkou podielu 1/12 na CKN parc. č. 1392/21 a na CKN parc. č. 1392/2, jedná sa o prístupovú cestu a tiež o parcely okolo rodinného domu, ktorých je výlučnou vlastníčkou, a to CKN parc. č. 1392/20 a CKN parc. č. 1392/24, na ktorých stojí rodinný dom. Hoci sa javí, že sa jedná o väčší počet pozemkov, jedná sa o rodinný dom s pozemkami, ktoré tvoria ucelený celok a prístupovú cestu k nemu. V ňom po smrti svojho manžela býva žalovaná s maloletým synom. Pokiaľ súd uviedol, že žalovaná je vlastníkom ďalších CKN parciel č. 3527 a č. 3528 v spoluvlastníckom podiele 1/12, jedná sa o chodník pri ceste.

36. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej zopakoval svoju argumentáciu prezentovanú vo svojom opravnom prostriedku podanom proti rozsudku súdu prvej inštancie. Zotrval na svojom tvrdení, že právny vzťah z predmetnej úverovej zmluvy medzi žalobcom a žalovanou je potrebné posudzovať podľa Obchodného zákonníka, pretože sa nejedná o vzťah spotrebiteľský. Vznikol mu tiež nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v celom rozsahu a nejedná sa o formulárovú zmluvu. Vzhľadom k platobnej disciplíne sa žalovaní dostali ku dňu 18.10.2016 do omeškania s úhradou 63 mesačných splátok, a preto boli naplnené dôvody na odstúpenie žalobcu od predmetnej zmluvy. Žalobca zároveň nesúhlasil s návrhom žalobkyne na povolenie splátok splácať žalobcovi žalovanú istinu s príslušenstvom, a to z dôvodov uvedených v jeho opravnom prostriedku.

37. Žalobca v podaní zo dňa 21.11.2018 označenom ako právny rozbor veci pripojil do spisu rozsudky Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/289/2017, ako aj rozsudky Okresného súdu Partizánske sp.zn. 3Cb/47/2016 a rozsudok Okresného súdu Michalovce sp.zn. 8Csp/132/2016, ktoré podporili jeho argumentáciu prezentovanú v prvoinštančnom i odvolacom konaní. Na ich základe žalobca zhrnul, že úver, ktorý poskytol žalovanej a jej nebohému manželovi, spĺňa zákonnú výnimku zákona o spotrebiteľských úveroch týkajúcu sa účelu poskytnutia finančných prostriedkov v rámci zmluvy o úvere. Z uvedeného nie je možné vyvodiť záver, že sa jedná o spotrebiteľský charakter sporu. Žalobca aj v zmysle predloženej aktuálnej judikatúry nespĺňa definíciu dodávateľa podľa ust. § 52 Občianskeho zákonníka, má preto nárok na uplatnenie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania aj po odstúpení od zmluvy, keď odstúpením od zmluvy nezaniká nárok na zaplatenie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania. Nepriznanie nároku na príslušenstvo pohľadávky po odstúpení od zmluvy by nebolo správne ani spravodlivé.

38. V ďalšom podaní zo dňa 09.09.2019 žalobca poukázal na záver uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/106/2018 zo dňa 29.04.2019, ktorý vo svojom rozhodovaní bez akýchkoľvek pochybností vylúčil tzv. extenzívny/širší výklad ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a deklaroval, že spor medzi žalobcom a žalovaným nie je spotrebiteľskej povahy v zmysle ust. § 52 Občianskeho

zákonníka, ako aj to, že zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru nemá charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tiež, že žalobca nevystupuje v postavení dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

39. Ďalšie podania strán sporu v rámci odvolacieho konania už neboli produkované.

40. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie (v spojení s opravným uznesením) v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP s použitím § 391 ods. 1 CSP vo výroku I. v časti o zastavení konania o príslušenstve zo sumy 6.890,00 Eur, vo výroku II. v časti o povolení splácať v ňom priznanú istinu s príslušenstvom v mesačných splátkach po 500,00 Eur splatných vždy do 20. dňa príslušného mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s uhradením jednej splátky má za následok zročnosť celého dlhu a vo výrokoch III. a IV. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

41. Zároveň odvolací súd odvolanie žalobcu proti časti výroku I. napadnutého rozsudku (v spojení s opravným uznesením), v ktorej súd zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 6.890,00 Eur a časti výroku II., v ktorej súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 28.043,61 Eur; nesplatený zmluvný úrok vo výške 1.224,97 Eur; zmluvný úrok vo výške 4 % ročne: od 25.02.2016 z istiny 34.933,61 Eur do 31.08.2017, od 01.09.2017 z istiny 29.933,61 Eur do 06.09.2017, od 07.09.2017 z istiny 29.723,61 Eur do 06.10.2017, od 07.10.2017 z istiny 29.513,61 Eur do 06.11.2017, od 07.11.2017 z istiny 29.303,61 Eur do 06.12.2017, od 07.12.2017 z istiny 29.093,61 Eur do 08.01.2018, od 09.01.2018 z istiny 28.883,61 Eur do 06.02.2018, od 07.02.2018 z istiny 28.673,61 Eur do 06.03.2018, od 07.03.2018 z istiny 28.463,61 Eur do 06.04.2018, od 07.04.2018 z istiny 28.253,61 Eur do 07.05.2018 a od 08.05.2018 z istiny 28.043,61 Eur do zaplatenia; nesplatený úrok z omeškania vo výške 162,02 Eur; úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne: od 25.02.2016 z istiny 34.933,61 Eur do 31.08.2017, od 01.09.2017 z istiny 29.933,61 Eur do 06.09.2017, od 07.09.2017 z istiny 29.723,61 Eur do 06.10.2017, od 07.10.2017 z istiny 29.513,61 Eur do 06.11.2017, od 07.11.2017 z istiny 29.303,61 Eur do 06.12.2017, od 07.12.2017 z istiny 29.093,61 Eur do 08.01.2018, od 09.01.2018 z istiny 28.883,61 Eur do 06.02.2018, od 07.02.2018 z istiny 28.673,61 Eur do 06.03.2018, od 07.03.2018 z istiny 28.463,61 Eur do 06.04.2018, od 07.04.2018 z istiny 28.253,61 Eur do 07.05.2018, od 08.05.2018 z nesplatenej istiny 28.043,61 Eur do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 625,72 Eur v súlade s ust. § 386 písm. b/ odmietol ako odvolanie, ktoré bolo podané neoprávnenou osobou.

42. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

43. Jednou z požiadaviek vyplývajúcich z definície právneho štátu je, aby rozhodnutie vydané v sporovom civilnom konaní bolo v súlade s právnymi predpismi a zabezpečovalo spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov strán sporu/účastníkov konania. Pre dosiahnutie tohto cieľa slúžia okrem iného opravné prostriedky, ktoré majú umožniť zmenu alebo zrušenie nesprávnych a nespravodlivých rozhodnutí súdov vydaných v nižšej inštancii. Riadnym opravným prostriedkom proti rozhodnutiu, ktorý doposiaľ nenadobudol právoplatnosť, je (okrem iného) odvolanie. Aby podané odvolanie vyvolalo zamýšľané právne následky, t.j. aby došlo k jeho vecnému prejednaniu odvolacím súdom, musí spĺňať všetky podmienky predpísané zákonom. Subjektívnou podmienkou prípustnosti odvolania je podanie odvolania osobou oprávnenou na jeho podanie.

44. K podaniu odvolania je okrem iných subjektov vystupujúcich v konaní procesne legitimovaná sporová strana (§ 359 CSP). Subjektom oprávneným na podanie odvolania nie je ten, kto nebol rozhodnutím súdu prvej inštancie dotknutý na svojich právach (§ 359 CSP a contrario). Právo na podanie odvolania totiž prináleží v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia len subjektu na tej sporovej strane, ktorému bola rozhodnutím súdu spôsobená určitá ujma.

45. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca podaním zo dňa 13.09.2017 (č.l. 193 až 198 spisu) zobral späť žalobu sčasti pre sumu 5.210,00 Eur z dôvodu čiastočnej úhrady realizovanej žalovanou dňa 31.08.2017 v sume 5.000,00 Eur v časti istiny a úhrady dňa 06.09.2017 vo výške 210,00 Eur, ktorou započítal v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka. Ďalej v podaní zo dňa 23.01.2018 žalobca zobral svoju žalobu späť sčasti pre sumu 840,00 Eur z dôvodu štyroch úhrad žalovanej po 210,00 Eur, a to v dňoch 06.10.2017, 06.11.2017, 06.12.2017 a 08.01.2018 a následne v podaní

zo dňa 25.05.2018 zobral žalobca žalobu späť o ďalších 840,00 Eur, keď následne na pojednávaní konanom dňa 28.05.2018 uviedol, že žalovaná realizovala v jeho prospech ďalšie 4 úhrady po 210,00 Eur, a to dňa 06.03.2018, 06.04.218, 07.05.2018 a 06.02.2018. Po tomto čiastočnom späťvzatí žalovaný v podaní zo dňa 25.05.2018 žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nesplatenú istinu vo výške 29.933,61 Eur, nesplatený úrok z omeškania vo výške 1.224,97 Eur, zmluvný úrok vo výške 4 % ročne od 23.02.2016 z nesplatennej istiny vo výške 34.061,00 Eur do 31.08.2017, zmluvný úrok vo výške 4 % ročne od 01.09.2017 z nesplatennej istiny vo výške 29.933,61 Eur do zaplataenia a nesplatený úrok z omeškania vo výške 162,02 Eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 23.02.2016 z nesplatennej istiny vo výške 34.933,61 Eur do 31.08.2017, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 01.09.2017 z nesplatennej istiny vo výške 29.933,61 Eur do zaplataenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 625,72 Eur a zmluvnú pokutu vo výške 6.843,40 Eur. Žalobca teda uvedenými procesnými úkonmi zobral žalobcu sčasti späť a okresný súd (po súhlase žalovanej s týmto dispozitívnym úkonom) postupom podľa § 146 ods. 2 CSP rozhodol o zastavení konania v predmetnej časti. Zároveň v časti výroku I., špecifikovanej vyššie, bolo žalobe žalobcu vyhovené. Odvolateľ teda podal odvolanie v označených častiach proti rozhodnutiu súdu, ktorým bolo jednak v plnom rozsahu vyhovené jeho dispozitívnym úkonom - čiastočným späťvzatiám žaloby; jednak v časti, v ktorej bolo jeho žalobe čiastočne vyhovené. Na uvedenom závere nič nemení ani prípadné žalobcom namietané nesprávne právne posúdenie veci. Žalobca mal totiž predmetnej časti v spore úspech. Žalobcovi tak nebola v označených častiach odvolaním napadnutým výrokov rozsudku súdu prvej inštancie spôsobená žiadna ujma na jeho právach, na základe čoho vyhodnotil odvolací súd odvolanie žalobcu do tejto časti rozsudku okresného súdu (špecifikovanej vyššie) ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, s následkom jeho odmietnutia.

46. Vo zvyšnej časti, t.j. vo výroku I. v časti o zastavení konania o príslušenstve zo sumy 6.890,00 Eur, vo výroku II. v časti o povolení splácať v ňom priznanú istinu s príslušenstvom v mesačných splátkach po 500,00 Eur splatných vždy do 20. dňa príslušného mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s uhradením jednej splátky má za následok zročnosť celého dlhu a vo výroku III. o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti a v závislom IV. o trovách konania napadnutej odvolaním a bol rozsudok okresného súdu (v spojení s opravným uznesením) preskúmaný odvolacím súdom.

47. Odvolací súd uvádza, že pre potreby posúdenia právneho základu vzťahu, ktorý vznikol medzi stranami sporu, vychádzal z toho, že posudzovaná zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 506/750/2010 medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou a jej nebohým manželom Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bola uzavretá dňa 01.06.2010, teda v čase, keď Občiansky zákonník už obsahoval úpravu spotrebiteľských zmlúv, ktorá bola do neho včlenená novelou zákonom č. 150/2004 Z. z. účinnou od 01. apríla 2004. V uvedenom prípade žalobca (ŠFRB) ako veriteľ uzatvoril so žalovanou a jej nebohým manželom ako dlžníkmi zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru z 01.06.2010 v zmysle ustanovení vtedy platného zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania. ŠFRB je právnickou osobou pôvodne zriadenou zákonom č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania účinným od 01. mája 1996. Tento zákon upravil podmienky pre poskytovanie podpory štátu na rozširovanie a zveľaďovanie bytového fondu a vytvoril systém ekonomickej podpory rozvoja bývania a sústredenia zdrojov pre tento účel v ŠFRB, ktorý bol ním zriadený (§ 1 ods. 1).

48. V čase podania odvolania stranami sporu (júl 2018) žalobcom nastolená právna otázka ešte nebola vyriešená. Medzičasom však Najvyšší súd Slovenskej republiky však uznesením z 29. apríla 2019 sp.zn. 4Cdo/106/2018 rozhodol v analogickej právnej veci žalobcu ŠFRB (vo veci Okresného súdu Prešov sp.zn. 20C/331/2015) tak, že zrušil žalobu zamietajúce rozhodnutia súdov nižších stupňov a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uvedené rozhodnutie dovolacieho súdu spočívalo na riešení rovnakej právnej otázky, t.j., či právny vzťah založený medzi žalobcom a žalovanou z titulu zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru uzavretej podľa ustanovení zákona č. 124/1996 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania z 23. mája 2000 (za vrátenie ktorej podpory ručili žalovaní 2/ a 3/), je spotrebiteľskou zmluvou, alebo sa jedná o čisto obchodnoprávny vzťah.

49. Dovolací súd v označenej právnej veci dospel k záveru, že ŠFRB je osobitný subjekt zriadený zákonom na realizáciu podpory štátu v oblasti bytovej politiky zákonom upravenými nástrojmi, pri ktorej nemá postavenie dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a ním uzatvorené zmluvy pri realizácii podpory štátu v oblasti bytovej politiky nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka

50. Na odôvodnenie tohto záveru dovolací súd, po krátkom historickom exkurze úpravy spotrebiteľského práva vo vnútroštátnej právnej úprave a výklade relevantných ustanovení právnych predpisov, uviedol, že žalobca ŠFRB je právnickou osobou pôvodne zriadenou zákonom č. 124/1996 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania účinným od 1. mája 1996. Tento zákon upravil podmienky pre poskytovanie podpory štátu na rozširovanie a zveľaďovanie bytového fondu a vytvoril systém ekonomickej podpory rozvoja bývania a sústredenia zdrojov pre tento účel v ŠFRB, ktorý bol ním zriadený (§ 1 ods. 1). Postavenie ŠFRB zostalo nezmenené aj po zákonných zmenách (zákon č. 607/2003 Z.z., zákon č. 150/2013 Z.z.) Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 150/2013 Z.z. je ŠFRB finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu finančných nástrojov podľa osobitného predpisu, ktorými sú Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013). ŠFRB neposkytuje podporu vo forme úveru širokej verejnosti, ale iba vymedzenému okruhu osôb, ktoré musia mať na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, ak ide o fyzickú osobu, prípadne sídlo, ak je žiadateľom podpory právnická osoba (§ 7 zákona č. 150/2013 Z.z.). Podpora sa poskytuje za zvýhodnených podmienok upravených v zákone. Štátny fond rozvoja bývania je koncipovaný ako tzv. obrátkový fond. Znamená to, že prostriedky, ktorými disponuje, sú používané najmä na poskytovanie podpory vo forme úverov za zvýhodnených podmienok, oproti podmienkam trhovým (§ 3, § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 150/2013 Z.z.). Prostriedky fondu možno použiť aj na správu fondu, avšak len v zákonom limitovanom rozsahu (§ 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 150/2013 Z.z.). Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že žalobca ŠFRB je osobitný subjekt zriadený zákonom, prostredníctvom ktorého štát realizuje svoju bytovú politiku zákonom upravenými nástrojmi, medzi ktoré patrí aj zmluva o úvere. Jeho činnosť nemá atribúty podnikateľskej činnosti podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, nevykonáva činnosť za účelom dosiahnutia zisku, ale realizuje podporu štátu v oblasti bytovej politiky. Otázkou zostáva, či ŠFRB má aj v takomto prípade postavenie dodávateľa. Ako už dovolací súd konštatoval, posúdenie toho, či ide o dodávateľa je nutné vnímať aj v súvislostiach právnej úpravy a judikatúry práva EÚ. Dovolací súd v predmetnom rozhodnutí tiež poukázal na to, že ponímanie osoby dodávateľa v čl. 2 písm. c/ smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa vzťahuje (len) na zmluvy, ktoré podliehajú tejto smernici. Podľa čl. 1 bod 2. tejto smernice „Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohôd, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice.“ Do rozsahu tejto smernice nespádajú zmluvné podmienky, ktoré odrážajú zákonné alebo regulačné ustanovenia konkrétneho štátu. ŠFRB nemôže pri poskytovaní podpory bývania vo forme úveru uplatniť „voľnú úvahu“, ale je povinný dodržať zákonom stanovené pravidlá. Ak žiadateľ podpory splní zákonné podmienky fond je povinný s ním zmluvu za zvýhodnených, zákonom regulovaných podmienok, uzavrieť. Dovolací súd dospel k záveru, že na takto zákonom regulované zmluvy o úvere sa uvedená smernica nevzťahuje a nemožno z nej vychádzať pri výklade pojmu dodávateľa vo vzťahu k ŠFRB. Na podporu správnosti uvedeného záveru dovolací súd poukázal na to, že zákonodarca vylúčil, aby sa na ŠFRB vzťahovala osobitná právna úprava spotrebiteľských úverov upravených zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a o pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 1 ods. 3 písm. p/). Rovnako je ŠFRB vylúčený aj z právnej úpravy úverov na bývanie upravených zákonom č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 1 ods. 4 písm. i/). Žalobca je tak inštitútom sui generis, slúži ako ekonomický nástroj bytovej politiky štátu. Ochrana spotrebiteľa sa má primárne uplatniť proti nekalým praktikám dodávateľov, ktoré sa pri realizovaní podpory štátom vylučujú. Podporu zo ŠFRB možno poskytnúť len špecifickej skupine žiadateľov za zákonom stanovených podmienok, ktoré sú pre žiadateľa priaznivejšie než podmienky, za ktorých by vedel obstaráť finančné prostriedky na kapitálovom trhu. ŠFRB ako účelový fond zriadený štátom si nemôže v zmluvách o poskytnutí podpory dohodnúť podmienky, ktoré by nemali oporu v zákone. Ako už bolo konštatované dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na základe vyššie uvedených špecifik ŠFRB nevykonáva podnikateľskú, ani obchodnú činnosť, tak ako to má na mysli náš právny poriadok. Keďže však ochranu spotrebiteľa je nutné vnímať aj v súvislostiach právnej úpravy a judikatúry práva EÚ, teda v zmysle cieľov komunitárneho práva, bolo nutné posúdiť, či ŠFRB je možné chápať ako dodávateľa v zmysle chápania tohto pojmu cez optiku

komunitárneho práva. Ani v tomto prípade ale nemožno dospieť k záveru, že ŠFRB spĺňa pojmové znaky dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

51. Senát odvolacieho súdu, ktorý koná v danej veci, preto vychádzal so záverov vyjadrených v uzneseniach Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/106/2018, sp.zn. 8Cdo/9/2019 z 29.04.2020 a sp.zn. 1Cdo/30/2016 z 24.05.2017 a tiež v uznesení Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS 373/2018-19 zo dňa 20.06.2018 a nevidí žiadny dôvod na odklon od právneho názoru vyjadrený v označených rozhodnutiach. Okresný súd teda nesprávne posúdil právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou, keď konštatoval jeho spotrebiteľský charakter. Z označených rozhodnutí najvyšších súdnych inšancií totiž vyplýva, že vzťah medzi žalobcom a žalovanou je absolútny obchod v zmysle ust. § 261 ods. 1 písm. d/ Obchodného zákonníka.

52. Nadväzne na to platí, že pri plnení peňažného záväzku podľa § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka sa započíta platenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak. Ak dlžník zaplatí po začatí konania svoj dlh vo výške uplatnenej žalobou, bez ďalšieho tým určil, že platenie sa má započítať na žalobou na uplatnenú istinu a úroky (z rozsudku NS SR sp.zn. Obdo V8/2003 publikované aj v časopise Zo súdnej praxe pod č. 66/2004 Z. z.).

53. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

54. Ustanovenie § 232 ods. 3 veta druhá CSP umožňuje predĺžiť lehotu určenú na plnenie, a to bez výslovného obmedzenia. Výkladom a maiori ad minus je možné dospieť k záveru, že pokiaľ je možné stanoviť lehotu splatnosti fakticky v neobmedzenom rozsahu, potom nemôže byť v rozpore s právnou úpravou, ak tento rozsah súd prispôsobí potrebám žalobcu i žalovaného tak, že umožní dlh splácať.

55. Z ustálenej súdnej praxe však vyplýva, že pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti alebo pri určení, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, je nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Súd musí prihliadnuť na osobné a majetkové pomery sporových strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovanej sporovej strany, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovanou sporovou stranou, dobu, po uplynutí ktorej by umožnením vykonania plnenia v splátkach došlo k zaplateniu prisúdenej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa, (čo zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti), ako aj to, či povolenie plnenia prisúdenej sumy v splátkach neprimerane nezasiahne do majetkových pomerov veriteľa, pričom súd môže určiť, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

56. V danom prípade odvolací súd považuje prvoinštančný súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 28.043,61 Eur s príslušenstvom špecifikovaným vo výroku II. napadnutého rozsudku. Rozsudky, ktoré ukladajú určitú povinnosť sú zásadne vykonateľné, len čo uplynie lehota na plnenie. Lehota na plnenie je stanovená v § 232 ods. 3 vety prvej CSP a zásadne tvorí tri dni. Iná lehota na plnenie, prípadne povolenie splácať plnenie v splátkach musí byť v konaní žiadateľom t.j. dotknutou stranou sporu preukázaná takými skutočnosťami a dôkazmi, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, o tom, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci, priznanému nároku a osobným pomerom obidvoch strán sporu je vhodné určiť na splnenie lehotu dlhšiu než tri dni od právoplatnosti rozsudku, alebo stanoviť, že peňažné plnenie sa môže stať v splátkach.

57. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacími námietkami žalobcu, že konajúci súd do svojho rozhodnutia len nekriticky prevzal tvrdenia žalovanej, bez toho, aby zohľadnil všetky vyššie uvedené, t.j. či v danom prípade sú podmienky pre to, aby jej súd umožnil žalovanej dlh splácať v stanovených splátkach. Zároveň odvolací súd uvádza, že povolenie splátok nemôže byť v takom rozsahu, aby dlžník svoj dlh splácal neprimerane dlhú dobu. Jedná sa totiž už o splatný dlh a prípadné rozhodnutie súdu o splátkach, prípadne určení dlhšej lehoty na zaplatenie žalovanej istiny, musí mať podklad v dokazovaní. Dôkazné bremeno je v danom prípade na žalovanej sporovej strane. Takéto splátky tiež nemôžu byť neprimerané nízke (napr. vo výške 210,00 Eur navrhovaných žalovanou).

58. Napokon možno dať za pravdu žalobcovi, že výrok I. napadnutého rozsudku je nepreskúmateľný, konkrétne v jeho časti o zastavení konania „o príslušenstve“ zo sumy 6.890,00 Eur, nakoľko nie je zrejmé, o aké príslušenstvo uvedenej pohľadávky sa jedná, (keďže nie je presne špecifikované o výroku

napadnutého rozhodnutia), a to najmä s prihliadnutím na obsah čiastočných späťvzatí žaloby učinenej žalobcom v priebehu konania z 12.09.2017 na č.l. 196-197 spisu, z 26.01.2018 č.l. 320-322 spisu, z 25.05.2018 č.l. 450-451 spisu, čo nutne viedlo k zrušeniu rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodu uvedeného v ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP. Okresný súd si preto primárne v ďalšom konaní samozrejme za súčinnosti žalobcu ujasní, o čom bude ďalej konať. Uvedené podania žalobcu totiž tiež vykazujú viaceré chyby a nezrovnalosti.

59. Zároveň odvolací súd uvádza, že odvolacie námietky žalovanej, ktorá sa domáhala nepriznania nároku na náhradu trov konania žalujúcej sporovej strany v danom prípade neboli dôvodné. Tieto však súd prvej inštancie vyhodnotí v súvislosti s pomerom úspechu a neúspechu jednotlivých sporových strán v novom rozhodnutí vo veci samej.

60. Zásada úspechu v spore sa premieta v ustanovení § 255 Civilného sporového poriadku ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo o veci samej. Plný úspech v spore môže mať žalobca aj žalovaný. Vo všeobecnosti platí, že ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Pomerné rozdelenie trov je jednak odrazom reálneho výsledku sporu a jednak predstavuje prevenciu, aby strany nežalovali viac, ako im podľa hmotného práva patrí. Nakoľko niet žiadneho rozumného dôvodu, aby si strany v prípade čiastočného úspechu nahradili trovy konania navzájom, časť, ktorá sa prekrýva, sa odpočíta. Ak by úspech strán v spore bol rovnaký - žalobca by vysúdil polovicu a žalovaný by sa polovici ubránil (50 % ku 50 %), náhrada sa neprizná nikomu. Čiastočné procesné úspechy sa teda vzájomne do rovnakej výšky anulujú. Zvyšná časť je determinantom pre záver o čiastočnom priznaní nároku na náhradu trov konania. Potom pri zásadne rovnakých čiastkových úspechoch súd môže vysloviť, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

61. Výrok IV. napadnutého rozhodnutia o trovách prvoinštančného konania, však nezodpovedá procesnému úspechu strán v spore a v ňom uvedenému zákonnému ustanoveniu. Neexistuje totiž žiadny dôvod, prečo by súd pri rozhodovaní o pomere úspechu a neúspechu jednotlivých procesných strán v spore nemal zohľadniť aj úroky z omeškania, či iné príslušenstvo pohľadávky. V prípade, že žalobca sa žalobou domáha zaplatenia žalovanej istiny a úrokov z omeškania v určitej výške, je potom potrebné vychádzať zo žaloby, ktorou uplatnil svoj nárok a výsledky sporu.

62. Pri počítaní pomeru úspechu a neúspechu strán v spore je potom potrebné vyčíslit' aj hodnotu úrokov z omeškania i ostatného príslušenstva ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie (pozri R 34/2005).

63. V zmysle § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

64. Účelom tohto zákonného ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolútného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán sporu, prihliada na postoj subjektov v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa.

65. Ako už bolo uvedené vyššie, Civilný sporový poriadok vo svojom ust. § 257 upravuje možnosť súdu výnimočne nepriznať náhradu trov konania strane, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Východiskom pre ich hodnotenie je pomerne bohatá judikatúra súdov k ust. § 150 ods. 1 O.s.p., ktorého účel a podmienky sú v podstate totožné s aktuálne účinným ustanovením § 257 CSP. Vyplýva z nej, že pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať tak na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán sporu, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy však treba zobrať tiež do okolností, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnúť i na postoj strán v konaní. (z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 5/2011 zo dňa 18.01.2012).

66. Popísané pochybenia v postupe okresného súdu považoval odvolací súd za tak podstatné, že nevidel dôvod ďalej sa v podrobnostiach zaoberať ďalšou argumentáciou žalobcov v ich opravnom prostriedku, keďže tu boli jednoznačne splnené podmienky pre zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Nesprávny postup súdu prvej inštancie v takomto rozsahu by nemal naprávať odvolací súd, ktorý je spravidla určený na to, aby náležite vykladal a aplikoval právo v opravných konaniach. Účelom fungovania opravného súdu je na kvalitatívne vyššej úrovni na základe opravných prostriedkov preskúmať, či sa na súde prvej inštancie dosiahol účel civilného sporového konania vyjadrený v článkoch 2, 3 a 6 CSP v spojitosti s článkom 46 a nasl. Ústavy SR a nenachádzať podstatné pochybenia v postupe prvoinštančného súdu.

67. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu (v spojení s opravným uznesením) vo výroku I. v časti o zastavení konania o príslušenstve zo sumy 6.890,00 Eur, vo výroku II. v časti o povolení splácať dlh v splátkach, taktiež vo výroku III., ako aj v závislom výroku IV. o trovách konania zrušil podľa ust. § 389 písm. b/, c/ CSP a zároveň podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

68. V ďalšom konaní okresný súd vykonaná dokazovanie na základe dôkazov označených a predložených obidvomi procesnými stranami a vysporiada sa aj s prípadnými ich ďalšími návrhmi na doplnenie dokazovania a opätovne posúdi zvyšnú časť nároku žalobcu uplatneného žalobou. Prihliadne pritom na argumentáciu obidvoch procesných strán v konaní a nimi produkované dôkazy. Nakoniec prvoinštančný súd ustáli právny charakter nároku uplatneného žalobou a nadväzne na to sa vysporiada i s námietkou premlčania vznesenou žalovaným proti tomuto nároku. Okresný súd je pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným vyššie (§ 391 ods. 2 CSP).

69. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

70. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)